

Minimalismus

- Vznikl na konci 50.let v USA (New York)
- Upoutal zájem samostatnými výstavami D. Judda, R. Morrise, D. Flavina, C. Andreho v letech 1963-1965
- Nevznikl jako hnutí, nejprve se hledal název např. ABC art, Rejective Art, Primry Structures
- Poprvé byl termín minimalismus užit filosofem Richardem Wolheimem, sami umělci neměli rádi termín minimalismus – naznačoval, že jejich díla nejsou dost umělecká
- Využívá jednoduché formy vyjádření, často geometrické tvary a struktury
- Obvykle bývá velkých impozantních rozměrů – kombinace prostoty a velikosti má přitáhnout pozornost k prostoru okolo díla a přimět diváka, aby si k dílu vytvořil vztah jako k reálnému objektu
- Objekt zastupuje sám sebe – nemá vytvářet pocit imaginárního světa
- Je produktem generace umělců univerzitně vzdělaných a nadprůměrně obeznámených s historií moderního umění – čerpali z tradice geometrické a konstruktivistické
- Může též představovat klidné akceptování světa průmyslové výroby
- Nejčastěji užívané materiály : hliník, překližka, plexisklo

Carl Andre

* 1935 Qunici

- Nejprve pracoval jako průvodčí nákladní železniční dopravy
- Proslavil se podlahovými instalacemi z různě uspořádaných preformovaných stavebních materiálů např. kovové dlaždice a cihly
- Nejprve vytvářel díla s opakujícími se vzory, vybroušenými zářezy a tvary vyřezávanými do dřevěných trámů
- Poté si uvědomil, že spíše než aby řezal do materiálu, může materiál zařezávat do prostoru – začal dávat přednost tvrdším materiálům, které organizoval do pravidelných mříží
- Uspořádané geometrické tvary u země – dojem prázdného prostoru
- Jeho díla jsou spíše nízká horizontální – mluvil o svém snu, vytvořit umění, které se podobá spíše silnicím než budovám

Ekvivalent VIII

Magneziový čtverec

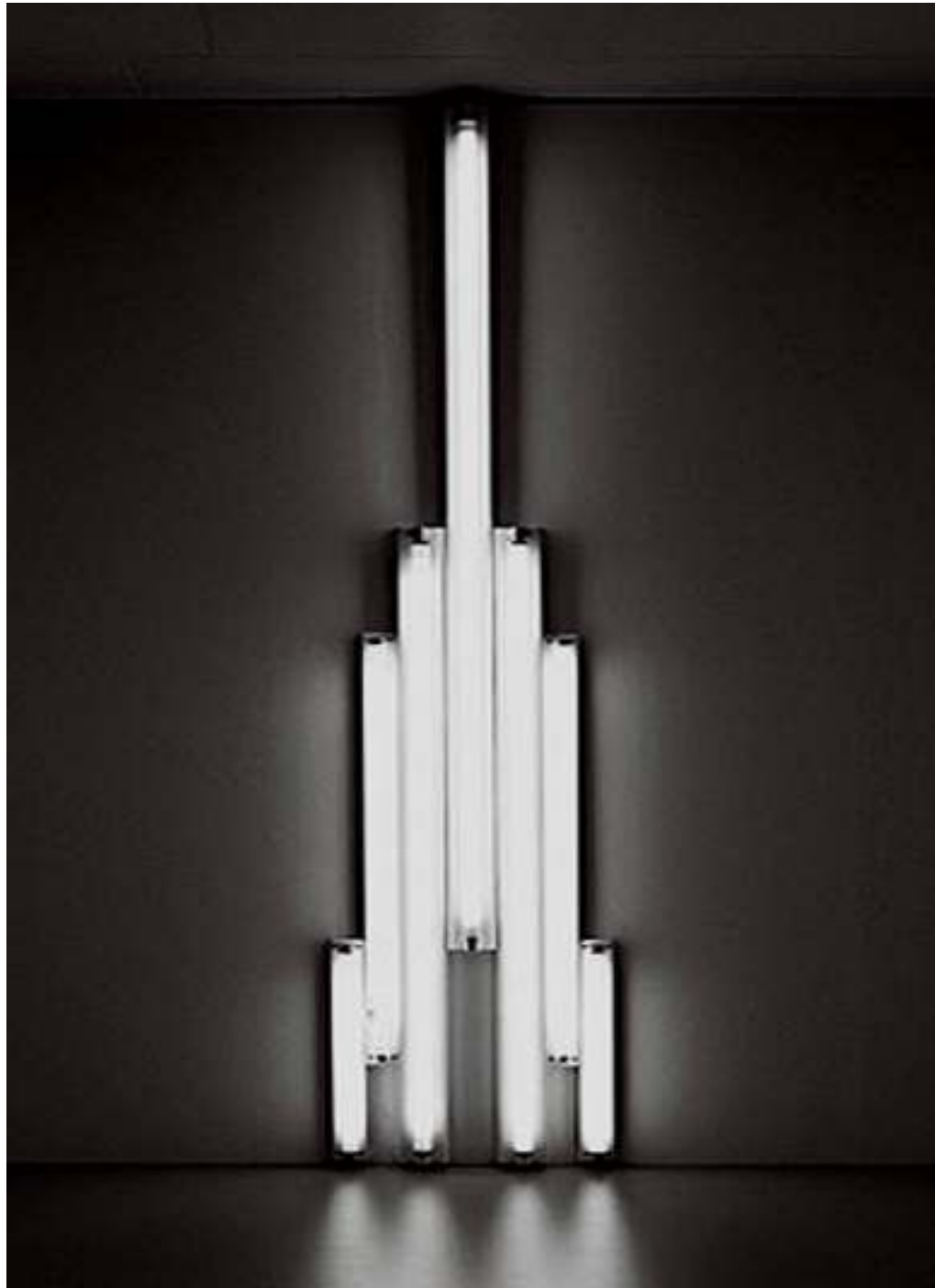
Dan Flavin

* 1933 New York † 1996 New York

- Studoval dějiny umění n Columbia University
- Inspiroval se sochařem Constantinem Brancusimz – Pařížská škola 1920
- Nejprve tvořil jako abstraktní malíř poté se začal blížit objektu
- Na začátku 60.let začal připevňovat světelné žárovky a trubice k monochromním dřevotřískovým boxům – nazývá je ikony
- V roce 1963 poprvé použil fluorescentní trubici a připevnil ji diagonálně na stěnu (Diagonála 25.5.1963) – od té doby se stalo světlo Flavinovým uměleckým médiem
- Trubice 1)masivně vyráběný průmyslový předmět
2)účinek pulzujícího světla vytváří atmosféru

Diagonála 25. května 1963

Památník pro V. Tatlina

Růžová a zlatá

Donald Judd * 1928 Excelsoir Springs † 1994 New York

- Studoval nejprve na Artstudents League New York, ale nechal toho a přešel na studium filosofie na Columbia University
- Přispěl modernímu umění svou koncepcí typu uměleckého projevu, který nebyl ani malbou ani soukpturou, ale „specifickým objektem“ – takové dílo je organizované co do tvaru a barvy, na rozdíl od malby však deklaruje předmětnou kvalitu jako objekt existující v prostoru
- Podle Judda bylo problémem i zcela abstraktních maleb to, že evokovaly prostorovou hloubku, která v nich ve skutečnosti nebyla a kompozičně vyvážené naznačovaly vnitřní řád, který v reálném světě neexistoval
- Jeho řešením bylo užití industriálních materiálů (měď, hliník, plexisklo) jako prvků sdružených dohromady v jednoduchých geometrických a symetrických sestavách
- V roce 1965 publikoval esej Specifické objekty

Bez názvu

Bez názvu
- jedna věc po druhé

Robert Morris

* 1931 Kansas City

- Měl zkušenost s avantgardním divadlem a performance, inspiroval se hnutím Fluxus
- Jako podpěry mu sloužily geometrické konstrukce – jejich potenciál vnímal jako samostatných skulptur
- Umísťoval rozměrné překližkové mnohostěny v prostoru – nazýval to „rozšíření situace“ (spíše než by se divák zajímal o detaily a formální vztahy uvnitř díla, uvědomuje si jeho vztah k objektům v prostoru a čase)
- Poukazuje na to, jak jsou skulptury vnímány odlišně v závislosti na prostorovém kontextu, osvětlení a umístění v galerii
- Později pokračoval vytvářením anti-formálních skulptur a land artu

Bez názvu – zamotaná plst'

Zrcadlové krabice

Zavěšená deska

Richard Serra

* 1939 San Francisco

- Evokuje v největší míře svět továren a průmyslu – užívá olovo, rezavějící ocel
- Některá díla označována jako „procesuální umění“ – jejich forma je odvozena od způsobu jakým vznikají
- Skulptury jsou závislé na přesně definovaném vztahu k okolí
- V roce 1981 instaloval na Federal plaza v New Yorku kontroverzní „Nakloněný oblouk“ – když ho v roce 1989 odstranili, řekl, že přemístit ho znamená zničit ho – souvislost s prostorem

Nakloněný oblouk

Fulcrum – Liverpool Street v Londýně

Záležitost času

Dům z karet

Tony Smith

* 1912 Orange County † New York

- Jako dítě trpěl tuberkulózou – byl izolován od ostatních dětí – vytvářel modely z kartonových krabic
- Vystudoval architekturu, mnoho let pracoval jako architekt
- Začal se věnovat sochařství – krabicové formy z průmyslově vyráběné oceli

Krychle

Free ride

sir Anthony Caro

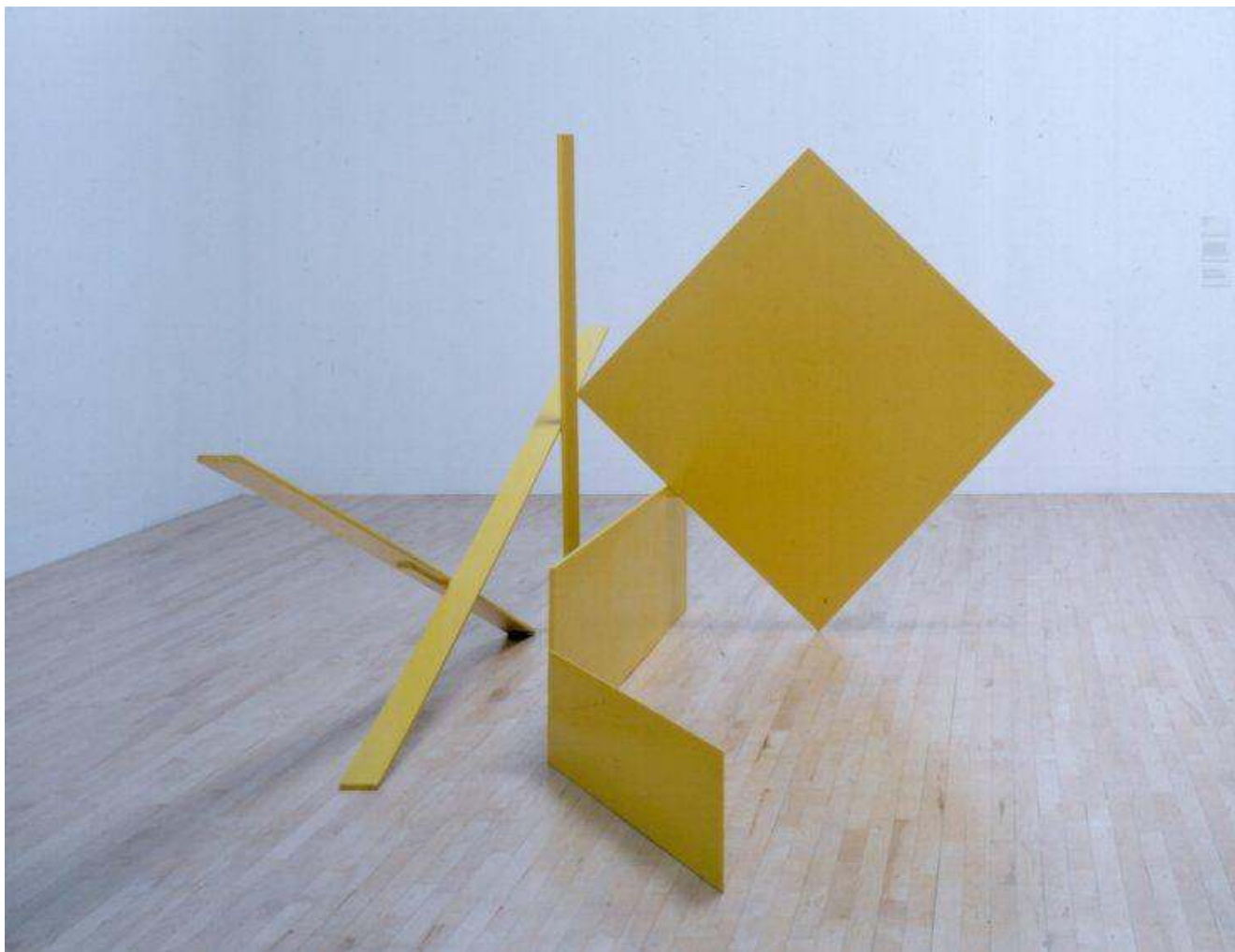
* 1924 New Malden Anglie

- Sochař a pedagog s originálním abstraktním stylem
- Inspiroval se na své cestě do New Yorku díly Davida Smithe a Kennetha Nolanda
- Vytvořil sérii rozměrných skulptur z kovu natřených vždy jednou základní barvou – umísťoval je spíše na zem nežli na podstavec
- V 70. letech rozvinul svou práci do masivních konstrukcí z nepravidelně tvarovaného kovového odpadu bez nátěru
- Později se věnoval kubismu a vrátil se zpět k původní figurativní tvorbě

Vojákův příběh

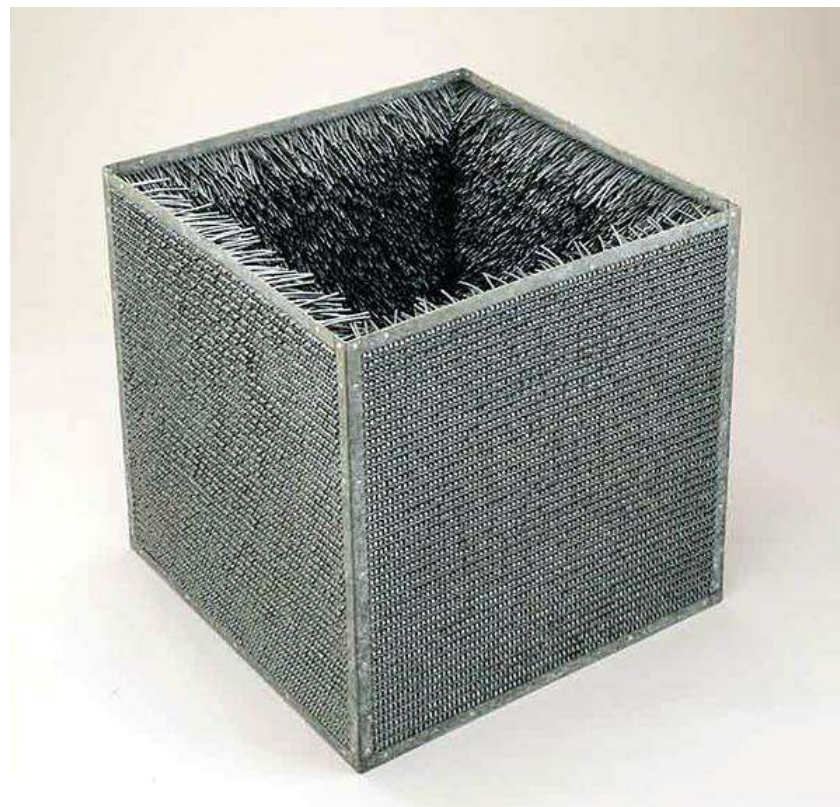

Žlutý swing

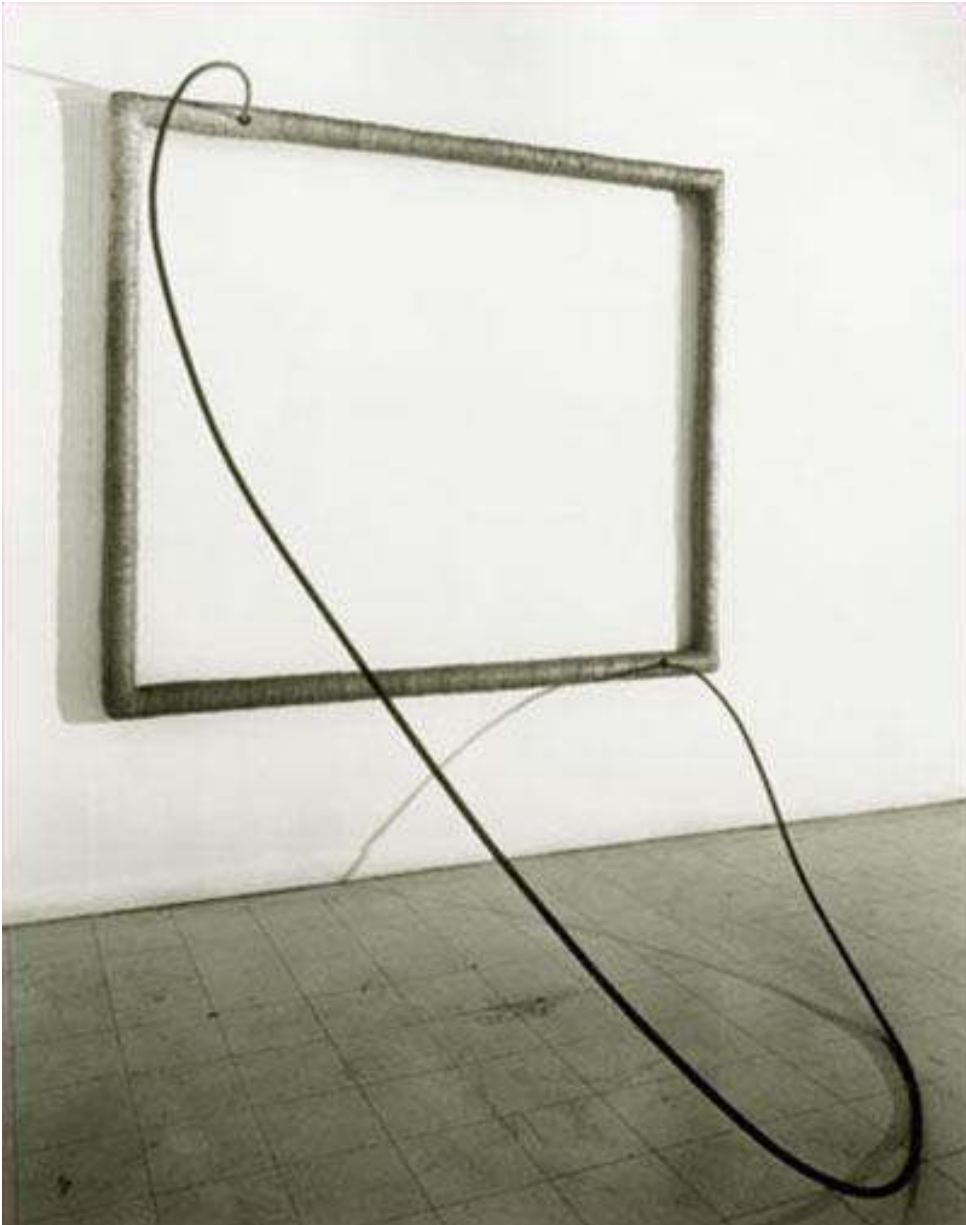
Eva Hessová

* 1936 Hamburk † 1970 New York

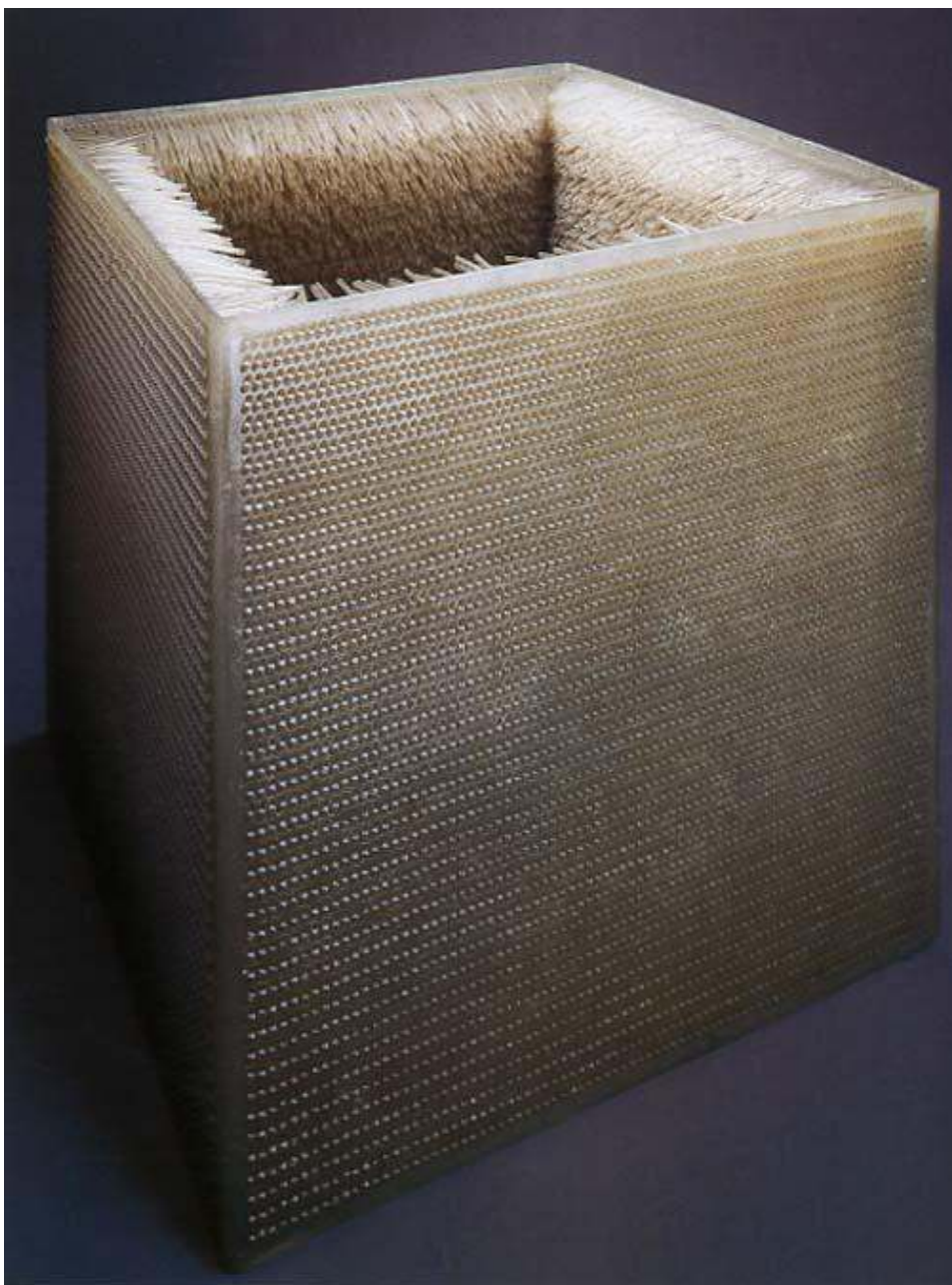
- V roce 1939 se její rodina přestěhovala do Londýna, aby unikla pronásledování
- Hrdinka rozvíjejícího se ženského uměleckého hnutí
- Stála v opozici přísné geometrii minimalismu – používala pružné, fyzicky nestabilní materiály např. latex

Přírůstek II

Pověsit

Zmnožení III

Sol LeWitt

* 1928 Hartford † 2007 New York

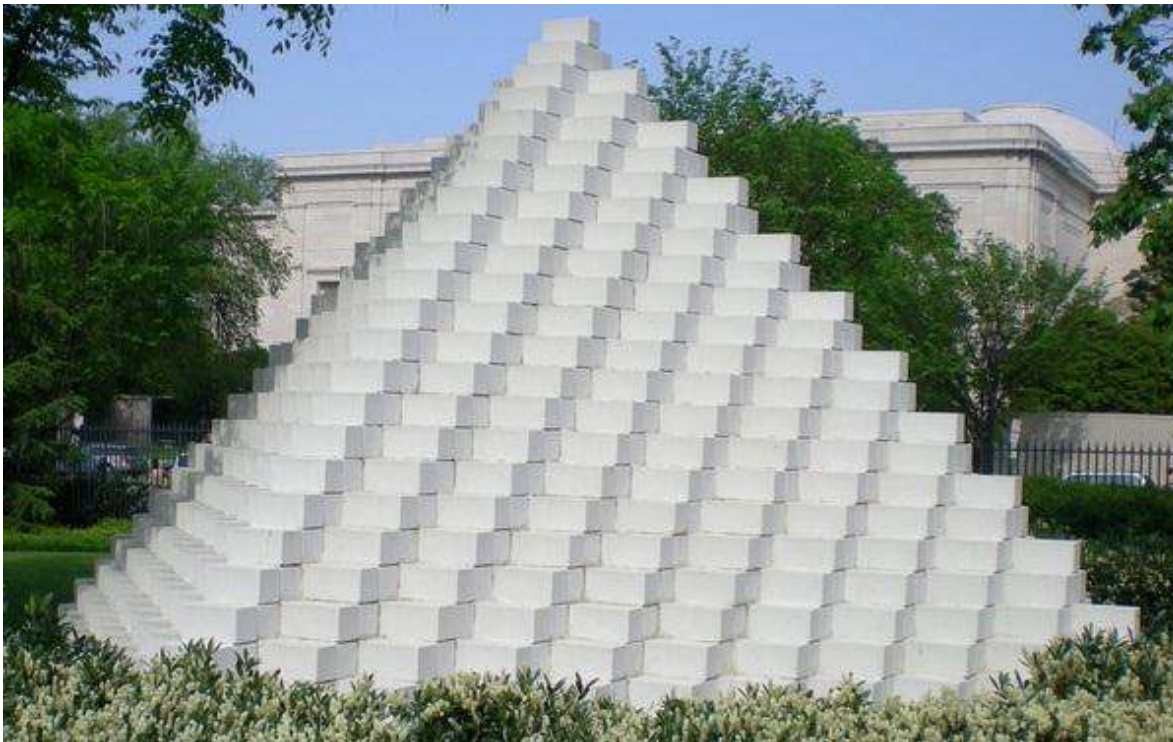
- Studoval výtvarné umění na Syracuse University
- Je označován za minimalistu – on sám tvrdil, že minimalismus je konceptuální forma – vysvětloval, že ve svém umění začíná spíše od myšlenky než od formy
- Svá díla nechával průmyslově vyrábět – materiál je však nositelem ideje – přivádí umělce blíž ke sféře konceptuálního umění

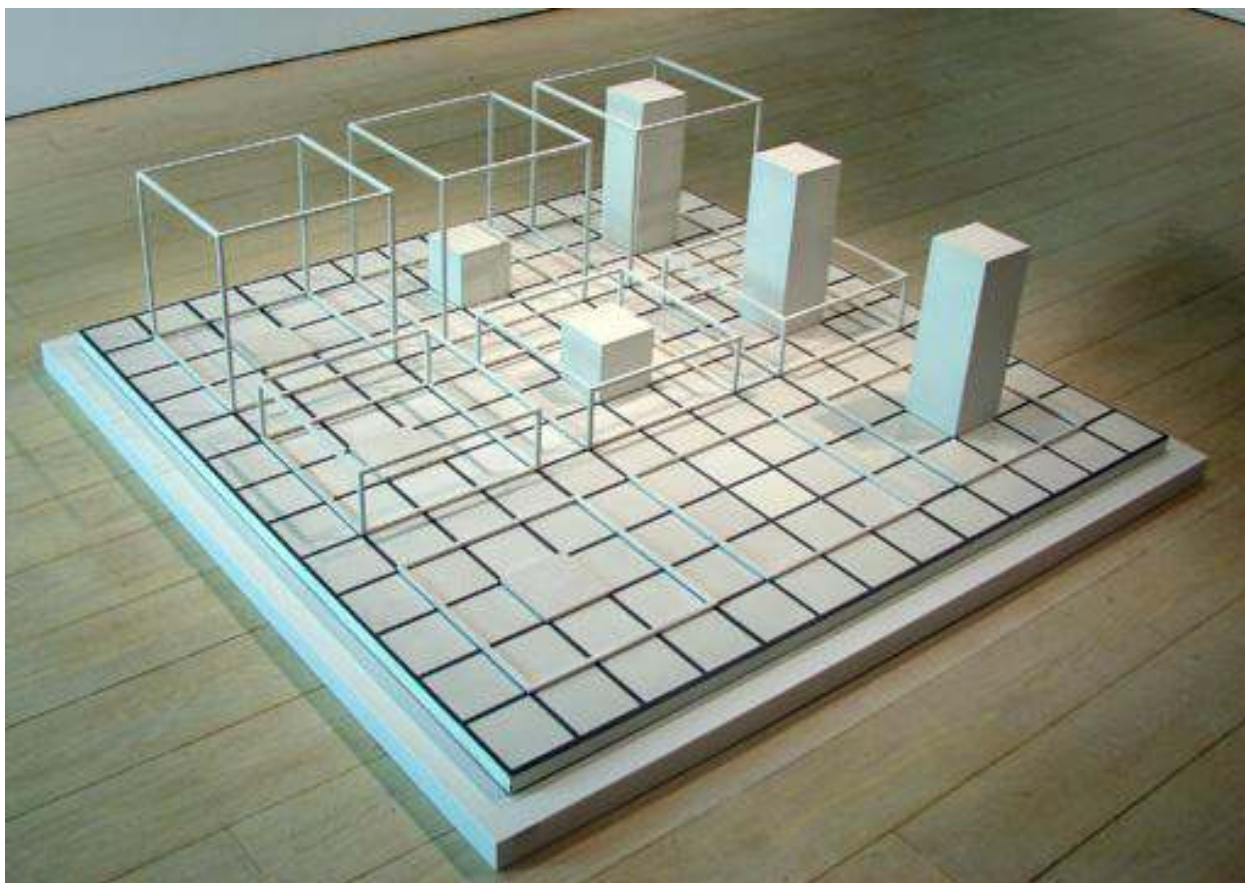
Otevřená krychle

Dvě otevřené modulární krychle

Čtyřstranná pyramida

Sériový projekt

Klub Konkretistů – Východní Čechy – Štěpán Málek

Konceptuální umění

- Pojem „umění konceptu“ byl poprvé použit v roce 1961 aktivistou Henrym Flyntem k označení jeho performance – na „konceptuální umění“ byl tento pojem rozšířen Sol LeWitem v jeho článku z roku 1967
- Zásadně změnilo způsob jakým je umění vnímáno – výtvarné dílo nebylo už jen krásným rukodělným předmětem, bylo vnímáno spíše intelektuálně (ne esteticky)
- Umění nemuselo být tradiční formou malby nebo sochařství – mohlo být: fotografií, instalací, filmem, performance, land art, dokumenty, psané návrhy,...
- Je reakcí na abstraktní expresionismus
- V tomto umění je důležitý koncept a myšlenka stejně jako dílo samo
- Mnoho konceptuálních umělců začalo spoléhat spíše na jazyk než na vizuální obraz či objekt
- Problematizovalo roli galerií a muzeí při prezentaci uměleckých děl

Předchůdci Konceptuálního umění:

Marcel Duchamp

* 1887 † 1968

- Začal přehodnocovat všeobecně přijímané názory na to co je a není umění – snažil se zapojit intelekt diváka do procesu vytváření
- V roce 1913 začal vystavovat svoje ready- made

Robert Rauschenberg

- uvědomoval si důležitost konceptu v pozadí uměleckého díla
- Pracoval s nalezenými předměty
- V roce 1953 koupil kresbu Willema de Kooninga (abstraktní expresionista), smazal ji a poté vystavil výsledné dílo

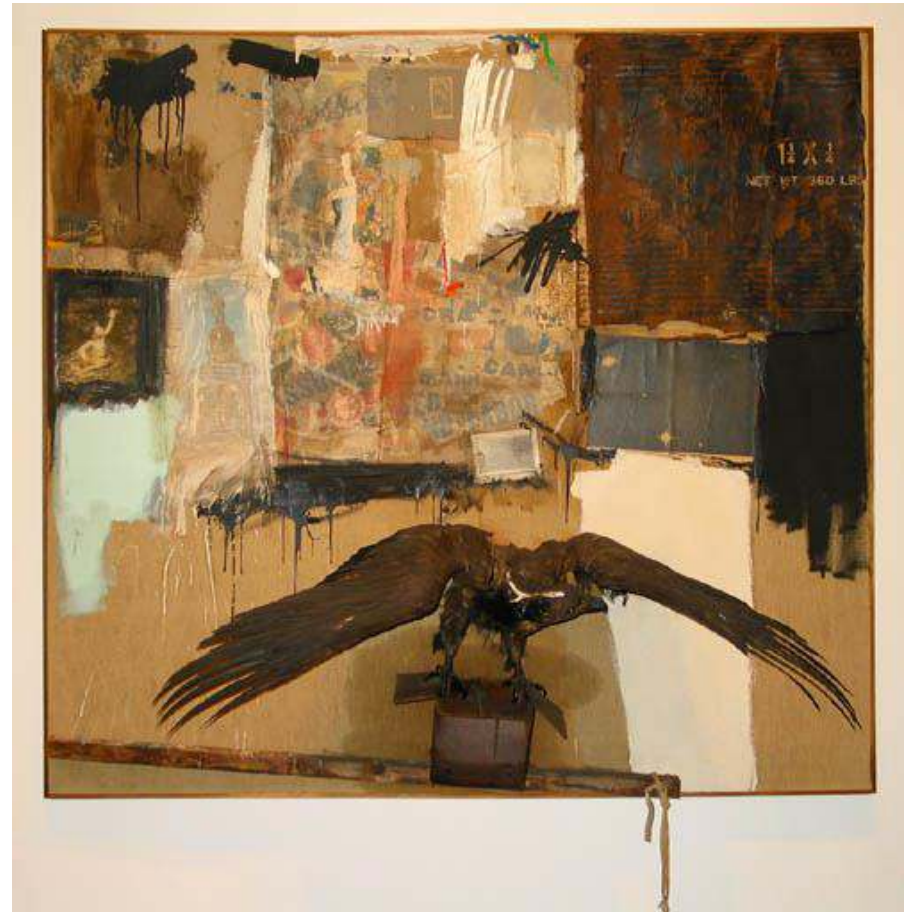
Fontána

Kolo

Blind Rosso

Canyon

Piero Manzoni

* 1933 v Soncinu †1963 Miláno

- Milánský konceptuální umělec – vytvářel vtipné provokativní umění, které mělo zesměšnit uměleckou společnost a problematizovat roli umělce v kapitalistické éře průmyslové výroby
- Byl přesvědčen, že umění je vše – lidské bytosti, lidský exkrement, celý svět
- Napadal upjatost abstraktních expresionistů, zesměšňoval minimalismus, dělal si legraci z nabubřelého světa umění

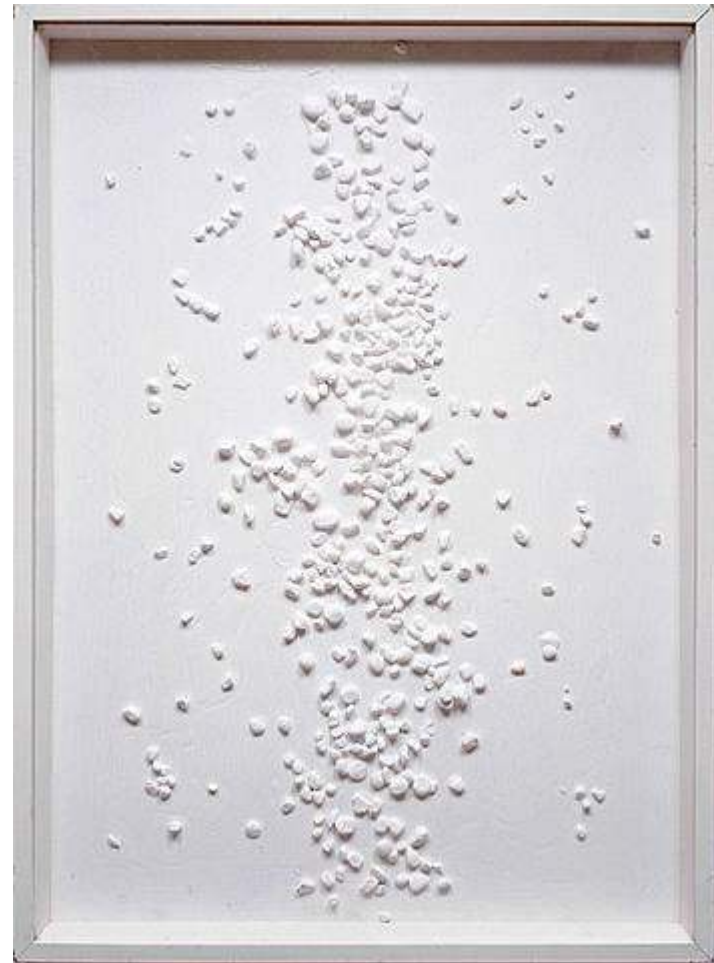
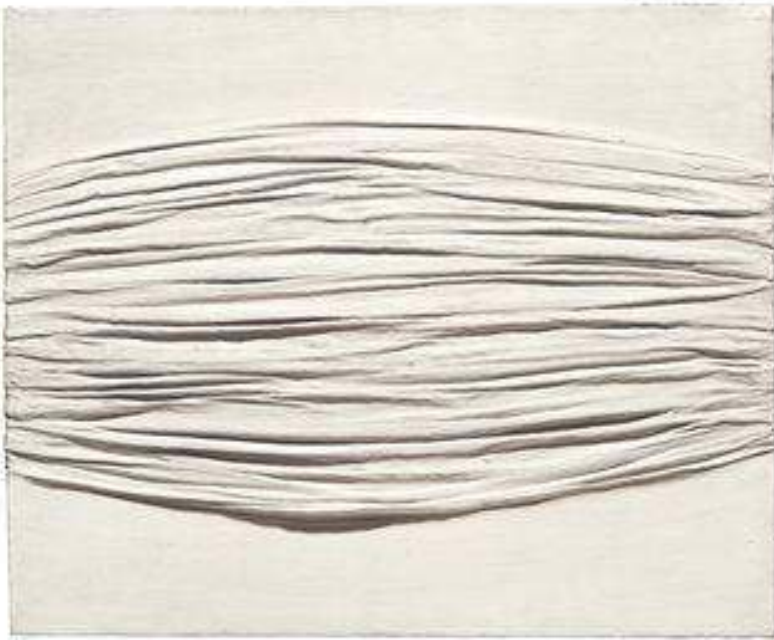
Merda d'Artista – umělcovo hovno

- Vytvořil 90 plechovek obsahujících jeho vlastní výkaly
- Jeho cílem bylo ukázat důvěřivost těch, kteří dnes kupují umění (zakoupily Londýnská Tate Galery a MoMA v New Yorku)

Achromy

- Snažil se malbu zbavit narativního obsahu – odstranil i barvu
- Plátna máčel v kaolinu, materiál vahou klesl a na povrchu plátna se objevily záhyby

Živá socha

- Podepisoval se na lidská těla – vytvářel živé sochy
- Každá osoba obdržela falešný certifikát pravosti
- Podepisoval se na těla při svých cestách po Evropě, poslední živou sochou se stal Umberto Eco

Joseph Beuys

* 1921 Krefeld † 1986 Düsseldorf

- Významný německý umělec a pedagog
- Studoval sochařství na Akademii výtvarných umění v Düsseldu, kde se stal později i profesorem
- Své umění nazýval „sociální plastika“ – myslel, že může pomoci něj vytvořit lepší společnost
- Byl politicky aktivní – kampaně za vzdělávací reformu, demokracii pro řádové občany, byl členem strany zelených
- Také byl členem intermediálního hnutí Fluxus
- Záměrně užíval neumělecké materiály: tuk, plst, hlína, kameny, potraviny, měděné a železné plechy, ...
- Prováděl obrovské instalace v rozsahu místností, později se přesunul i ven např. vysázení 7000 dubů
- Byl průkopníkem myšlenky, že umělec může komunikovat prostřednictvím „akcí“ – performancí, veřejných diskuzí

Jak vysvětlit obrazy mrtvému zajíci

Strávil 3 dny s kojotem v 1 místnosti

Stádo

Hans Haacke

* 1936 Kolín nad Rýnem

- Přímočaré politické umění
- Raná tvorba se soustředila na přírodní procesy : Dešťová věž, Krychle z trávy
- Poté tvorba čistě politická

GERMANIA

Joseph Kosuth

* 1945 Toledo - Ohio

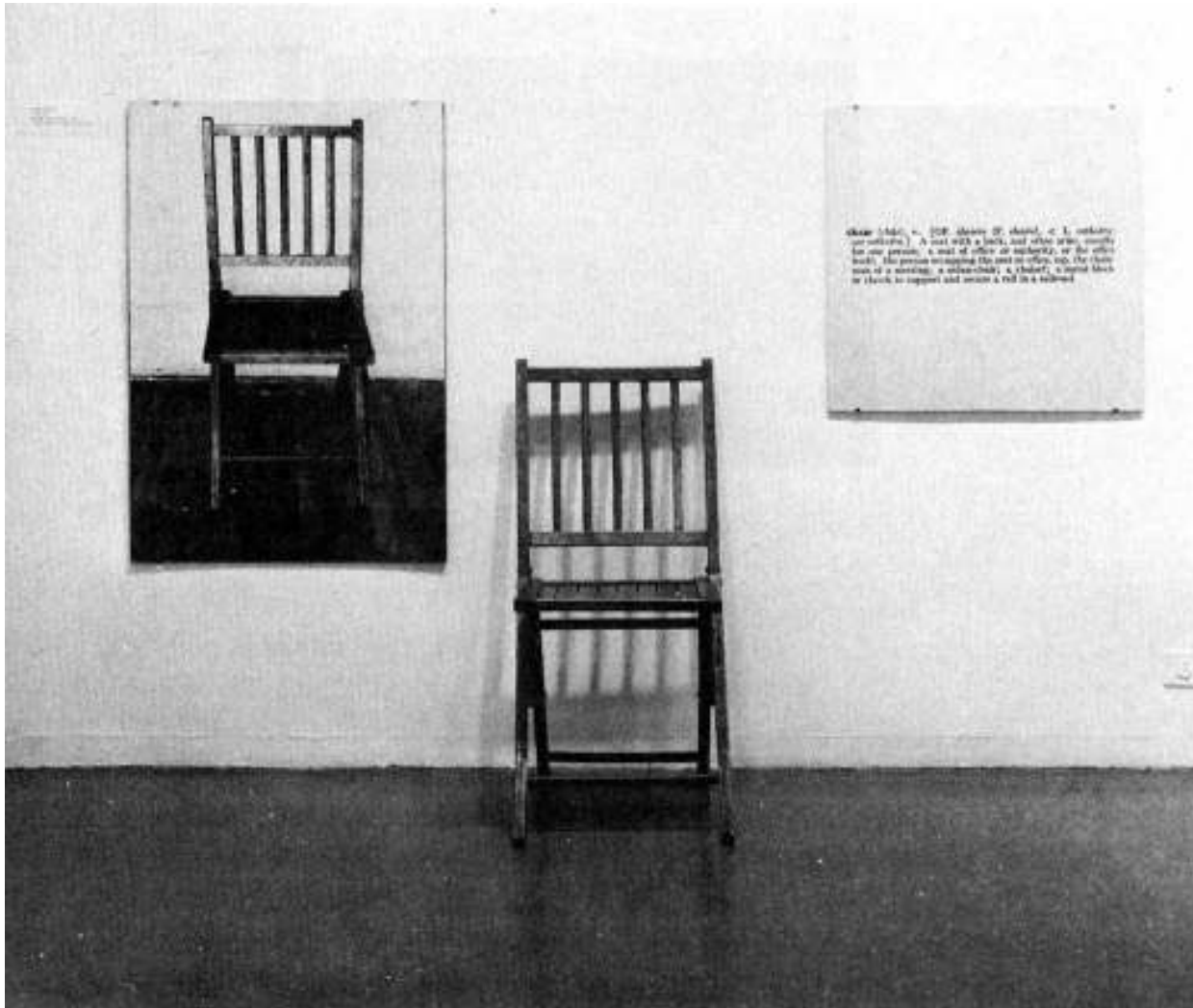
- Konceptuální umění inspirované filosofií a lingvistikou
- Jeho oblíbeným médiem byl jazyk – slova nahradila obrazy
- Sepsal své myšlenky v eseji „Umění pro filosofii“
- Ideu využít jazyk ilustroval v „prvních zkoumáních“ – série, která obsahovala fotokopie slovníkových definic „vody“, „ideje“, „významu“ atp. – tyto obrazy provázely instrukce, že by díla mohla být přepracována – umění spočívá v konceptu

wa-ter (wá'tèr), *n.* [AS. *wæter* = D. *water* = G. *wasser*, akin to Icel. *vatn*, Goth. *watō*, water, also to Gr. *ὕδωρ*, Skt. *udan*, water, L. *unda*, a wave, water; all from the same root as E. *wet*: cf. *hydra*, *otter*¹, *undine*, and *wash*.] The liquid which in a more or less impure state constitutes rain, oceans, lakes, rivers, etc., and which in a pure state is a transparent, inodorous, tasteless liquid, a compound of hydrogen and oxygen, H₂O, freezing at 32° F. or 0° C., and boiling at 212° F. or 100° C.; a special form or variety of this liquid, as rain, or (often in *pl.*) as the liquid ('mineral water') obtained from a mineral spring (as, "the *waters* of Aix-la-Chapelle").

Jedna a tři židle

- Může být židle uměním, jako Marcel Duchamp prohlásil, že pisoár je umění?
- A může popis židle – fotografie slovní definice být uměním?

Marcel Broodthaers

* 1924 Brusel † 1976 Kolín nad Rýnem

- Básník, ve věku 40. let se stal výtvarným umělcem
- Zajímal se zejména o místo muzea v současné kultuře a o to jak je umění prezentováno veřejnosti
- 1957 vytvořil svůj první film *La Chef de l'Horloge*
- Roku 1968 proměnil přízemí svého bruselského domu na „Muzeum moderního umění“ – při první výstavě vystavil prázdné přepravky z Palais des Beaux – Arts a fotografie maleb z 19.století z Louvru – problematika mistrovského díla a komerčního suvenýru
- Díla se zabývá též vztahem mezi jazykem a objekty

LES ANIMAUX DE LA FERME

CHEYBROU

CADLEU

FOUSSER

BAOERU

FUG

JEP

LANDROU

MENT

BOLLROU

MURROU

MOKROU

OUK

GEDROU

SOKA

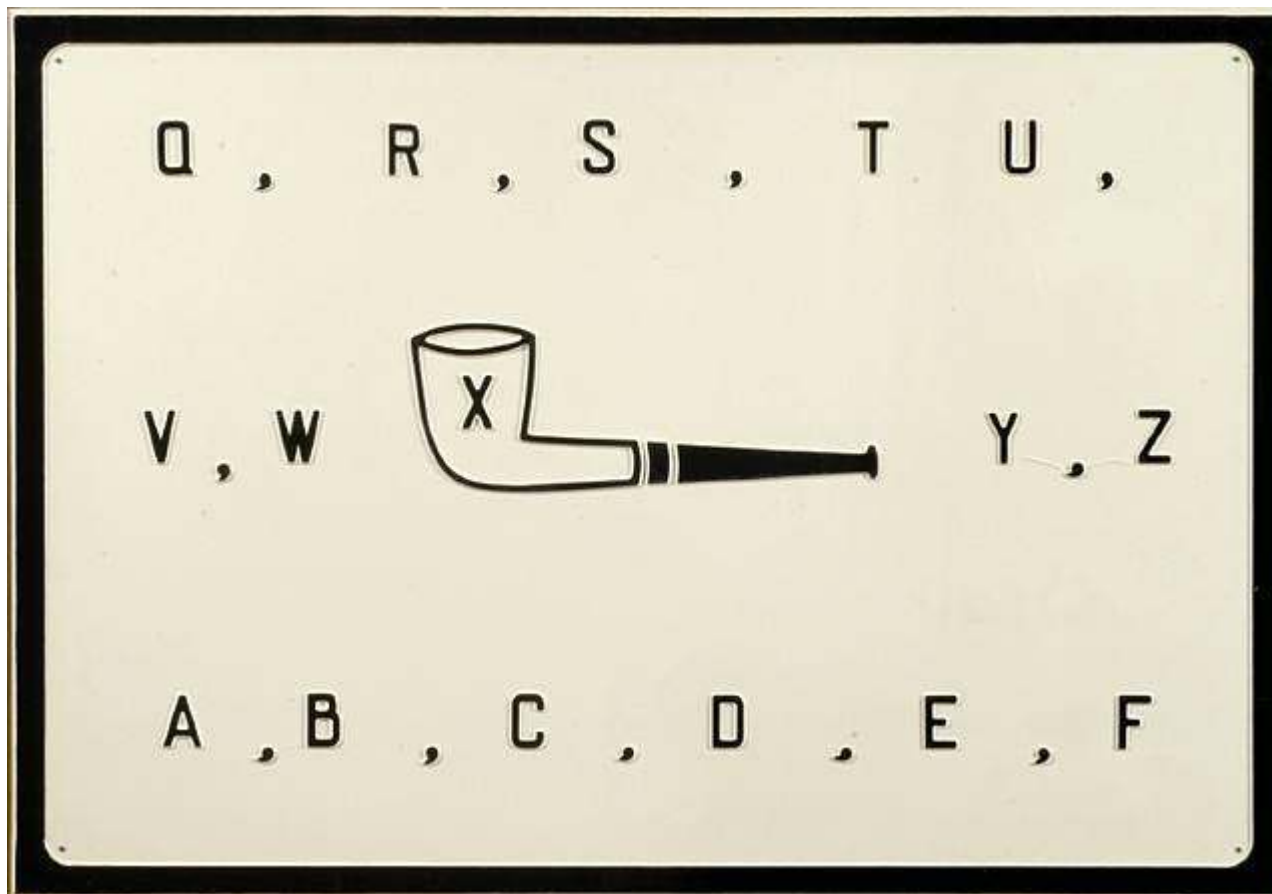
BEMOU

Zvířata z farmy

- Parodie vzdělávacích plakátů

Pense Bete – 50 neprodaných kopií sbírky jeho básní v sádře – knihy které nemůžeme číst

Dýmková abeceda – pocta René Mgrittovi – jeho Zradě obrazů

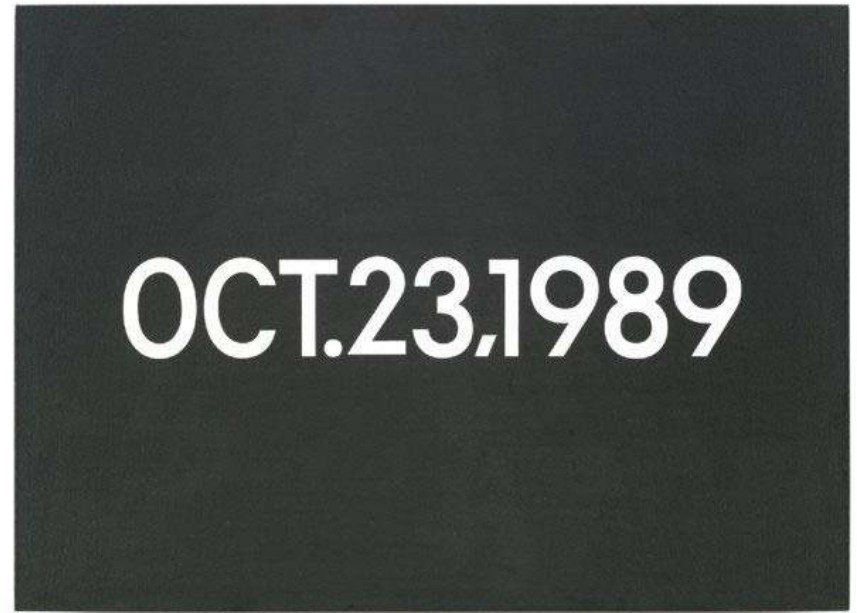
On Kawara

*1932 Aichi – Ken

- Od roku 1965 žije v New Yorku
- Tvorba se dotýká konceptů prostoru a času, života a smrti – zdánlivě jednoduchým způsobem
- Začal vytvářet nezaujaté záznamy svého života – (kreslil mapy svých každodenních procházek a cest taxíkem, zapisoval seznamy lidí, které potkal)
- Přátelům posílal telegramy: „Jsem stále naživu. On Kawara“, nebo pohlednice z míst, která navštívil + razítko přechodové adresy a čas, kdy vstával

- Nejvíce se proslavil svými datovými malbami – pokud malbu nedokončí do půlnoci – zničí ji

Milion let - instalace

Mona Hatoumová

*1952 Bejrút

- Umělkyně z Palestiny
- Vytváří performance, instalace, videoart, fotografie, skulptury
- Tvorba se často zaměřuje na lidské tělo

Paraván

Akční umění (= umění performance, živé umění)

- často používán jako střešní pojem zahrnující všechny umělecké projevy, které zdůrazňují akci, tedy kladou důraz na svůj časoprostorový a vtělený rozměr. V této koncepci se akční umění dělí do tří kategorií: performance, event a happening.
- V roce 1952 v Severní Karolíně se uskutečnila „Divadelní událost“ – v rámci přednášky hud. skladatele Johna Cage se v náhodně určených časových celcích odehrály různé nesourodé aktivity – něco takového tenkrát neznali ani z dob dada – šířil se útok na smysly, který vznikl kombinací uměleckých prostředků a disciplín
- Kořeny se nacházejí ve varieté, estrádách, tanci, divadle, cirkusu, kabaretu, filmu,...
- Témata jsou často aktuální, ragují na společensko-politickou situaci, řeší problémy: sexismu, rasismu, války, AIDS, předhazují kulturně a společenská tabu
- Spoluprací umělců začaly vznikat happeniny

- prvotní forma vzniká v newyorském pop-artovém prostředí – nazývá se HAPPENING
 - improvizovaná, neopakovatelná akce vtahující do dění diváka, sama se stává uměleckým dílem
 - Stojí na pomezí výtvarného a divadelního projevu
- Vrcholí v 60. – 70. letech 20.století
- 1. happening 1958 – diváci se podíleli na rolování aluminiových fólií
- Principy happeningu: setření hranice mezi uměním a životem
 - bezprostřednost (bez zkoušek)
 - : bezprostřednost (bez zkoušek)
 - : setření rozdílů mezi autorem a publikem
 - : využití efektu překvapení
 - : cílem není poučovat, ale oživit duševní schopnosti ubité současnou civilizací
- Základna happeningu v 60. letech = Fluxus

Hnutí Fluxus

- Společenství různých umělců, kteří pracovali společně – zajímali se vzájemně o svá díla
- Termín Fluxus byl poprvé použit 1961 – název propojuje jednotlivé aktivity, prostředky, disciplíny, národnosti, přístupy, profese,...
- Spojení kabaretů, gagů, dětských her a Duchampa
- Cílem je zesměšnit okázalost uměleckého světa, celý život lze prožívat jako umění, umění může být cokoli a může ho dělat kdokoli
- Odrůda dadaistického hnutí, anarchističtí aktivisté a utopičtí radikálové
- Demokratičtější přístup k tvorbě, přijímání a sbírání umění
- Pořádali výstavy, hry, koncerty, festivaly, turné, vydávali své noviny, točili filmy, fluxové jídlo, svatby, rozvody,...
- FLUXUS je způsob, jak věci dělat
- Ovlivnění hudebním skladatelem Johnem Cagem
- Členové např. George Maciunar, George Brecht, Robert Filiou, Dick Higgins, Alison Knowlesová, Yoko Ono, Nam June Paik, Dieter Roth, Daniel Spoerri, Ben Vantier, Wolf Vostell, Robert Watts, Emmett Williams, La Monte Young

Yoko Ono – A Grapefruit in the
World of Park

Klavírové aktivity

- Allan Kaprow popsal vývoj happeningů ve svém manifestu : „Odkaz Jacksona Pollocka“

„...to že Pollock bezmála zničil trdici malby, může velmi dobře znamenat návrat tam, kde umění bylo aktivněji zapojeno rituálů, magie a života vůbec.“

- 1. Kaprowův veřejný happening = **18 happeningů v 6 dílech**

Performance

- Jedna z tendencí akčního umění, představuje individuální nebo kolektivní akci, bez aktivní účasti publika = je pouhým divákem
- Lze ji lépe důkladněji připravit (některé mají náhodný průběh)
- Smysl: obrana proti hlouposti, smutku, omezenosti, podpora spontánnosti, radosti, moudrosti
- Splývá vizuální, zvuková, pohybová i dramatická složka
- Mizí rozdíl mezi životem a uměním
- Různé akce se spojovaly do festivalů

Yves Klein – Skok do prázdna

Niki de Saint Phalle

Claes Oldenburg - Prádlo

Robert Whitman - Sprcha

Robert Morris

Rauschenberg - Pelikán

Jim Dime – The Smiling Workman

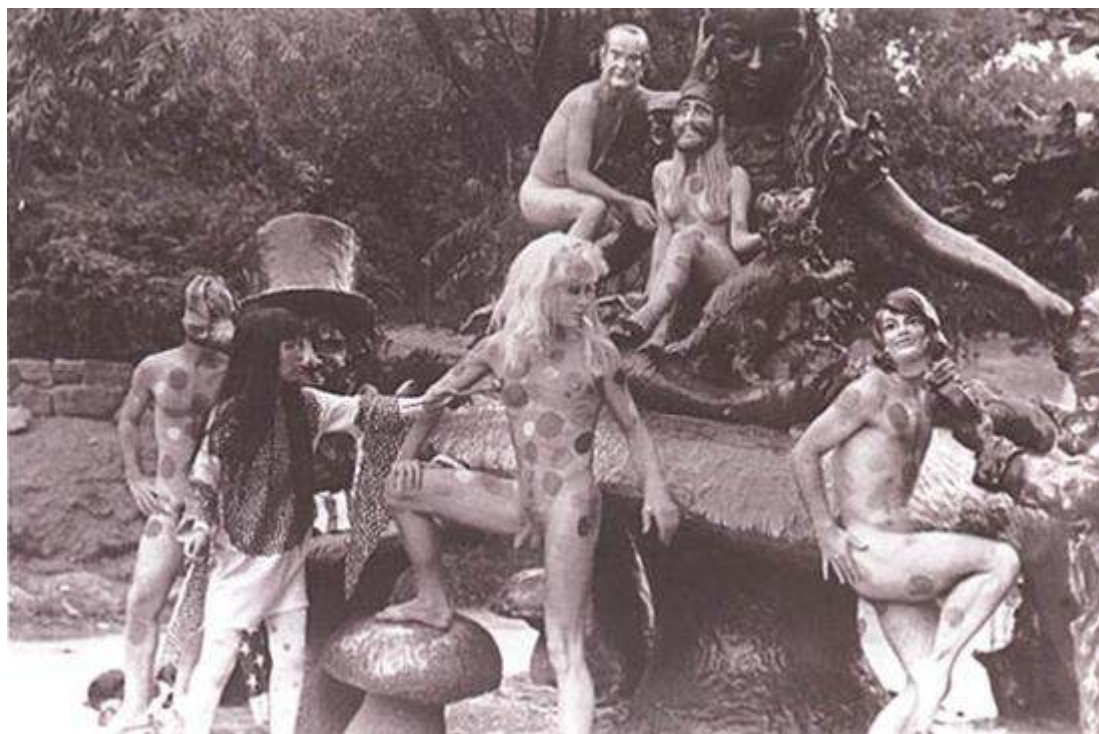
Dick Higgins

Murakami

- Performance postupně přerůstají v body- art

**Yayoi Kusama – nahatý happening
„Alenka v říši divů“
„Proti válce“**

Robert Wilson – Einstein na pobřeží

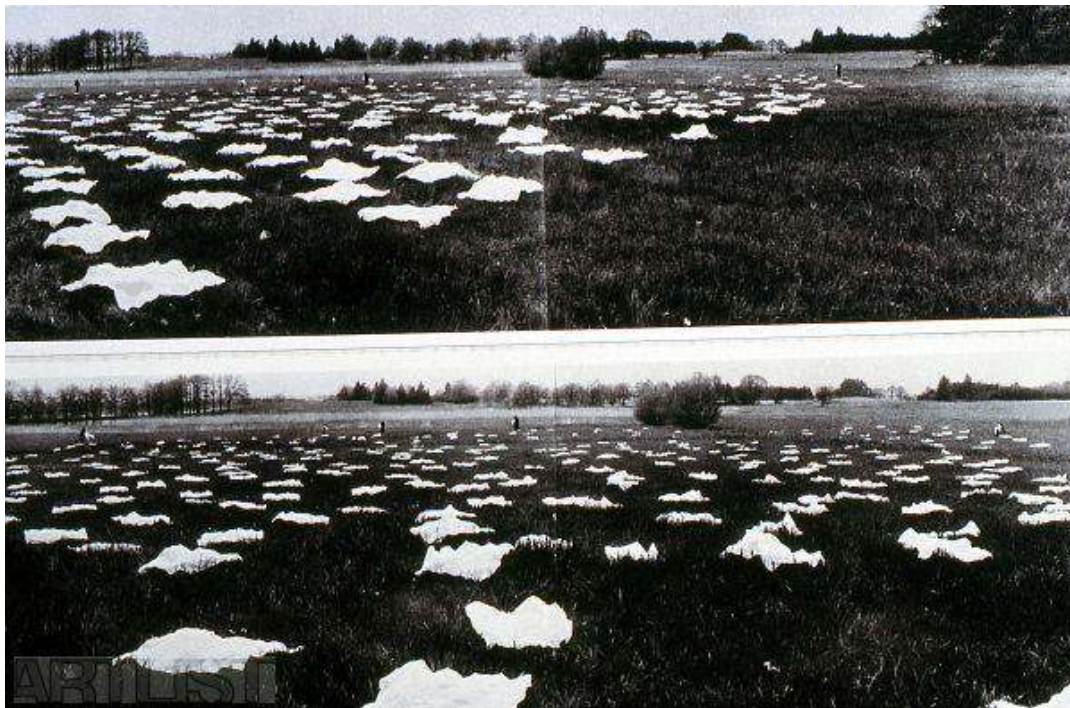
Jan Fabr

Polsko – Tadeusz Kantor

- České země: Milan Kinžák, Jan Steklík, Zorka Ságlová,
Eugen Brikcius, Svatopluk Klimeš, Jiří Sozanský

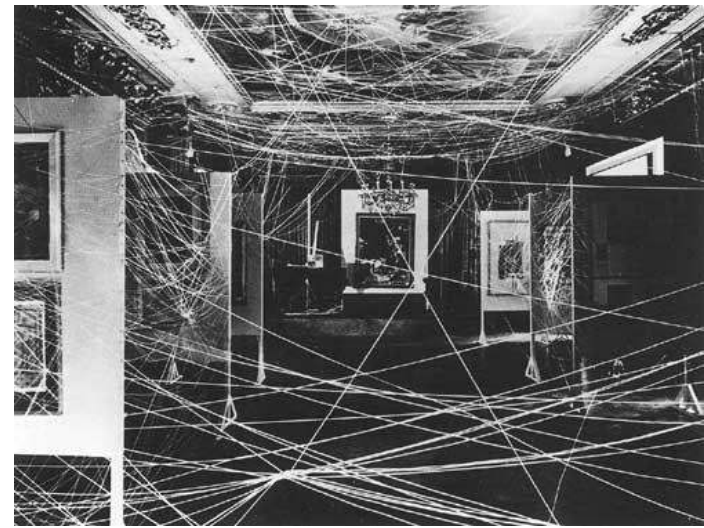
Zorka Ságlová – Kladení plín

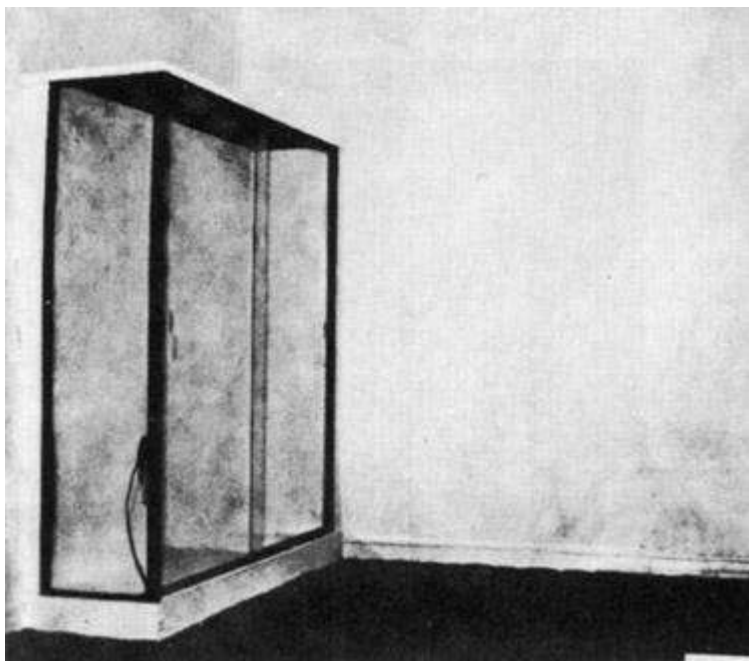
Milan Knížák - Přtel

Instalace

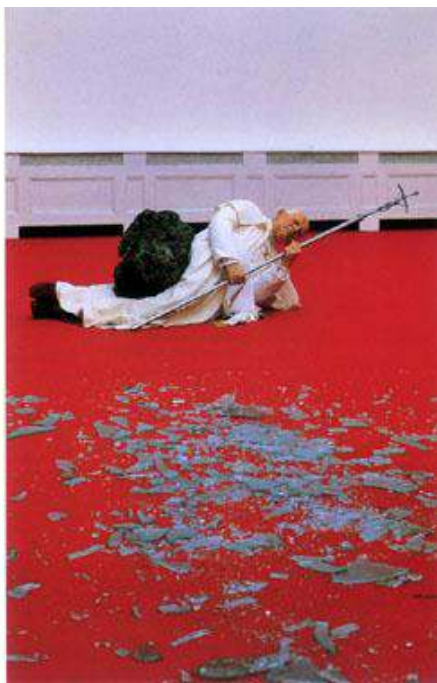
- ❖ Druh umělecké tvorby, kterou umělec realizuje formováním prostoru (interiéru/exteriéru), v němž se divák nalézá
- ❖ Předpokládá rovnováhu mezi prostorem instalace a předmětnou stránkou díla
- ❖ Odmítá tvorbu uměleckých děl jako prodejných
- ❖ Začaly vznikat spolu s happeningy na začátku 60. let
- ❖ Začaly je využívat různé umělecké styly: pop art, hnutí Fluxus, minimalismus, akční umění, sound art, kinetická umění, konceptualisté, arte povera, land art,....
- ❖ Trend instalací se šířil do různých zemí bez omezení
- ❖ V 60. letech to však nebyla novinka – už Marcel Duchamp v roce 1942 – Míle motouzu
- ❖ 80. – 90. léta – umělci mísili prostředky a styly v rámci jedné instalace – různé kusy, které drží ústřední téma
- ❖ Na přelomu století se instalace stává jedním z hlavních žánrů – využívá mnoho umělců – díky pružnosti a rozmanitosti děl pod pojem instalace spadajících

- 1958 – Paříž Yves Klein – vystavil prázdný galerijní prostor a nazval to „Prázdno“
- 1960 – reakce Arman – zaplnil stejný prostor odpadky a nazval to „Plno“

Maurizio Cattelan – Devátá hodina

Darren Almond - Přístřeší

Barbara Krugher

Hyperrealismus

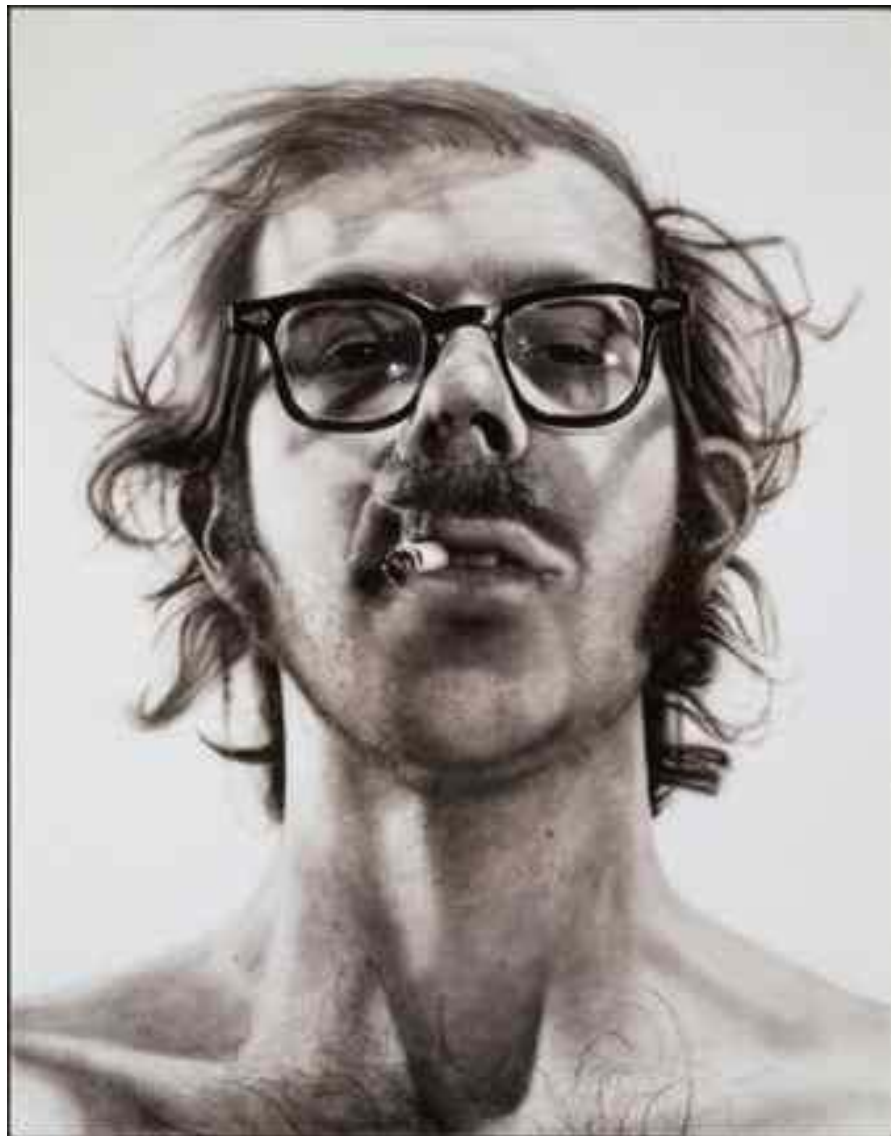
- vznik na přelomu 60. a 70. let v USA
- umělecký styl založený na imitaci fotografií v malbě a reálných objektů ve skulptuře
- další označení: superrealismus, fotorealismus, nový realismus
- nebyl přesně vymezeným hnutím; zčásti založený na pop-artu a zčásti jako reakce na abstraktní expresionismus
- Louis K. Meisel vytvořil pětibodovou stupnici, podle které byla definována díla fotorealistů a fakt, že fotorealismus nemůže existovat bez fotografie:
- Ke shromažďování informací používá fotorealista fotoaparát a fotografii.
- Fotorealista používá mechanické nebo polomechanické prostředky k přenesení informace na plátno.
- Fotorealista musí mít technickou schopnost zpracovat konečné dílo tak, aby vypadalo jako fotografie.
- Umělec musí vystavovat dílo jako fotorealista do roku 1972, aby mohl být považován za jednoho z hlavních fotorealistů.
- Umělec musí věnovat nejméně posledních pět let vývoji a vystavování fotorealistické práce.
- znaky: snaha o zachycení bez příkras, soustředění se na detail, pečlivé řemeslné provedení, téměř vědecký přístup k provádění umění.
- byl revoltou proti příliš vážně se beroucímu abstraktnímu expresionismu i výrazově omezenému minimalismu.
- prezentování světa, který je znepokojivě pravdivější než pravdivý

Malířství

- malíři často používají akrylové barvy a velkoformátová plátna
- Náměty: portréty, venkovské i městské krajiny, předměstí, zátiší a scény chvíl odpočinku středních vrstev
- chladný neosobní nádech, zpracování všedních nebo průmyslových témat (podobnosti sblížující hyperrealismus se souběžnými hnutími- pop-art, minimalismus)
- hyperrealistická malba- odraz dopadu fotografie na malířství
- motivy byly na plátně zachyceny s největším detailem tak, že někdy ani na první pohled nebylo možné rozeznat malbu od fotografie. Umělci často pouze vyfotografovali zamyšlený motiv a pak vše do nejmenších drobností přemalovávali na plátna
- snažili se napodobovat jedinečné vlastnosti fotografie (zaostření/nezaostření obrazu; způsob, jakým čočky deformují tvary, způsob jakým fotografie znehybňuje pohyb)
- díla upozorňovala na dopad, který mají mediální obrazy (fotografie, komerční reklamy, filmy, televize) na naše vnímání reality
- využívali fotografii i s jejími deformacemi skutečného obrazu
- problém skutečnosti a umělosti (hyperrealistická malba = obraz obrazu skutečnosti)

Chuck Close

- USA
- nejznámější hyperrealista
- portréty v billboardové velikosti (portréty přátel, autoportréty)
- → používal stříkací pistoli s minimálním množstvím pigmentem (pro hladký povrch podobný fotografii)
- všechny obrazy nazvané křestními jmény lidí, kteří mu byli modelem
- věrně podle originálu se zaměřuje na určité části (viz Linda: vidět i vrásky, žíly x vlasy neostré)
- detaily
- jeho práce byly poprvé vystaveny v newyorském Museum of Modern Art v roce 1973
- v současné době produkuje obrazy, které se skládají z různobarevných bodů a které mohou být celkově shlédnuty pouze z dálky

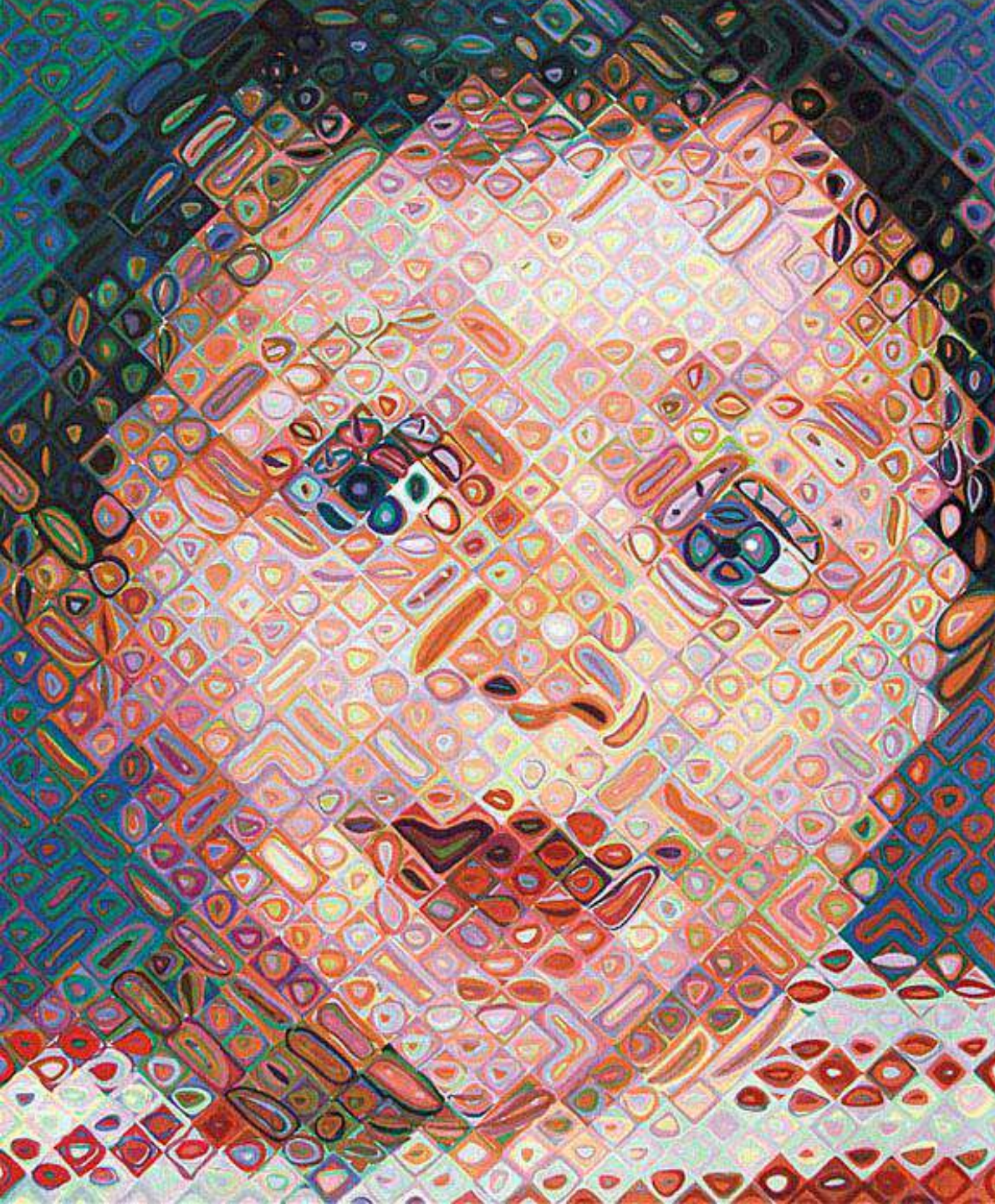
autoportrét

Linda

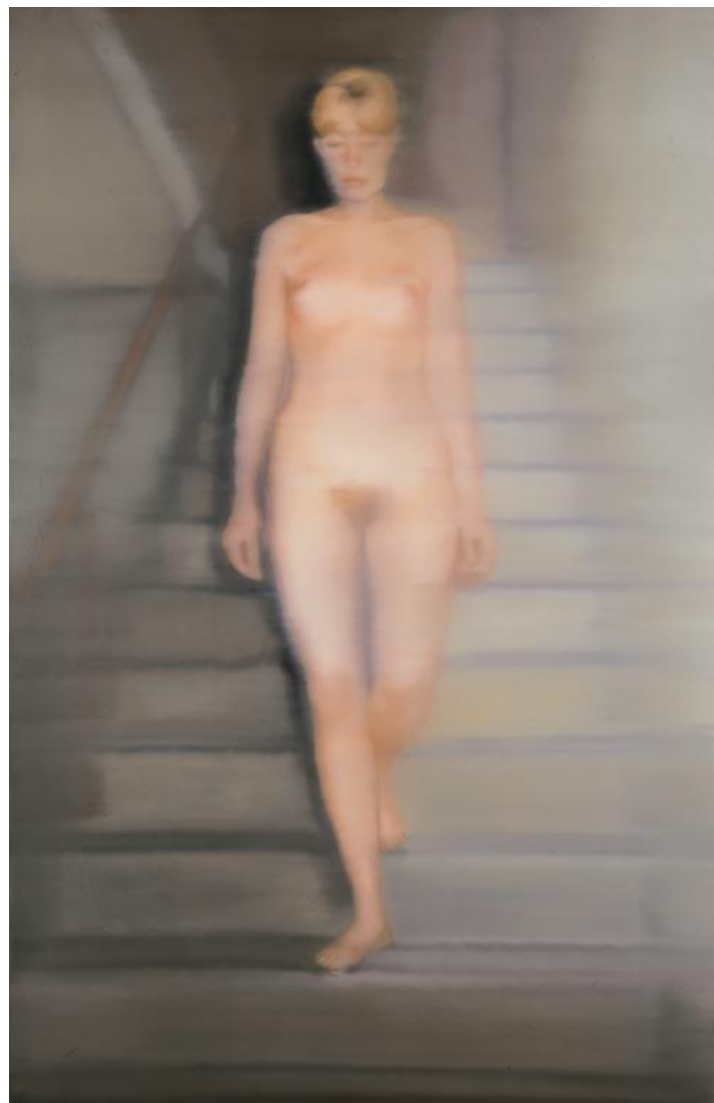
Mark

Emma

Gerhard Richter

- fotomalby → zakládají se na nalezených fotografiích z novin/časopisů, nebo na jeho vlastních snímcích
- → převádí na plátno a rozmazává suchým štětcem – pro docílení zrnitosti
- úmyslně tak zvýrazňuje chyby amatérské fotografie
- rozostřené, romantické záběry krajin, postav, interiérů, zátiší, abstrakci .s iluzionismem..

Ema

Sochařství

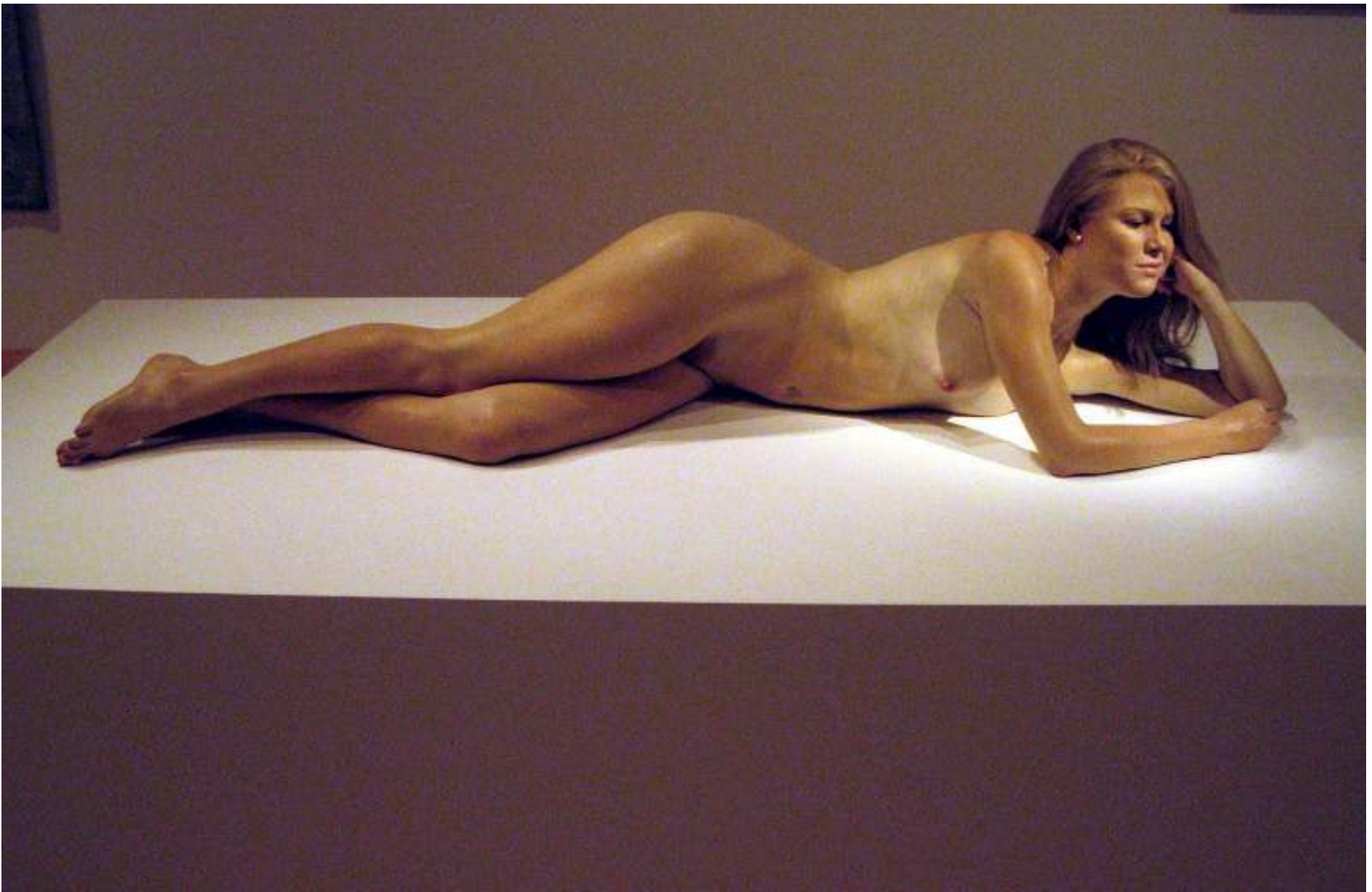
- sochy zpravidla v životních velikostech (pro dosažení dokonalejší iluze)
- postavy ze skutečnosti byly dokonale zhmotněny do soch, které byly často doplněny autentickým oblečením i různým vybavením
- šokují svou podobností s realitou a vytvářejí tak zcela novou dimenzi simulace reality, která se liší od reality původní
- splynutí iluze a reality

John de Andrea

- americký sochař
- vytváří odlitky přímo z lidského těla
- pracuje s polyvinylem (vytváří hladký a tělu podobný povrch, umožňuje detailní malbu)
- postavy obvykle nahé
- mladí, ideální, atraktivní lidé
- zasazuje vlasy do umělé kůže, maluje na PVC do detailů (znaménka, drobné žilky, jizvy, otisky vzniklé nošením oděvů)

Amber Reclining

Joan

Tara

Ron Mueck

- australský výtvarník žijící v Londýně
- zvětšené/zmenšené sochy
- realistické; sochy téměř nerozeznatelné od živých lidí
- modeluje z hlíny podle maket svých přátel a příbuzných

Chlapec – nejznámější socha

Spooning couple

Big man

Land Art

- = zemní umění
- hnutí se zformovalo v souvislosti s výstavou *Zemní díla* ve Dwan Gallery v New Yorku (1968); uspořádal **Robert Smithson**
- následovala výstava *Země* v uměleckém muzeu při Cornellově univerzitě v Ithace (New York, 1969); galerie patřila **Virginii Dwanové**
- → Virginia Dwan- mecenáška; podporovala zemní umění od počátku; bez ní by se spousta zemních projektů neuskutečnila; financovala projekty nadace Dia Arts (nyní Dia Center for the Arts)
- také Earthworks nebo Earth art
- vznik 60./70. léta 20. století, USA
- snaha překonávat krajinu
- protestem proti komercializaci umění ve Spojených státech
- tvořili umělecká díla na přírodních místech
- inspirován ostatními moderními směry 20. století (vzor v myšlenkách minimalismu i konceptuálního umění)
- používáním materiálů v tradičním umění považovaných za neumělecké a nehodnotné

Robert Smithson

- zakladatel
- uspořádal výstavu Zemní umění ve Dwan Gallery (New York)
- esej ‚Sedimentace mysli: Pozemní projekty‘ –teoretické dílo o land artu (postoje a myšlenky tohoto hnutí)
- nejprve experimentoval a vytvářel struktury z kamenů a zeminy, tzv. Earthworks, které často doplňoval zrcadly nebo skleněnými tabulemi
- jeho díla podléhaly erozi a nepřízni počasí

Křída a sklo

nejslavnější dílo: **Spriálové molo** (na opuštěném průmyslovém pozemku v Utahu)

- spirály z kamenů, které čněly do Velkého solného jezera v Utahu
- po několika letech se hladina zvedla a molo zaplavila

**Rampa Amarillo
(Texas)**

Christo a Jeanne-Claude

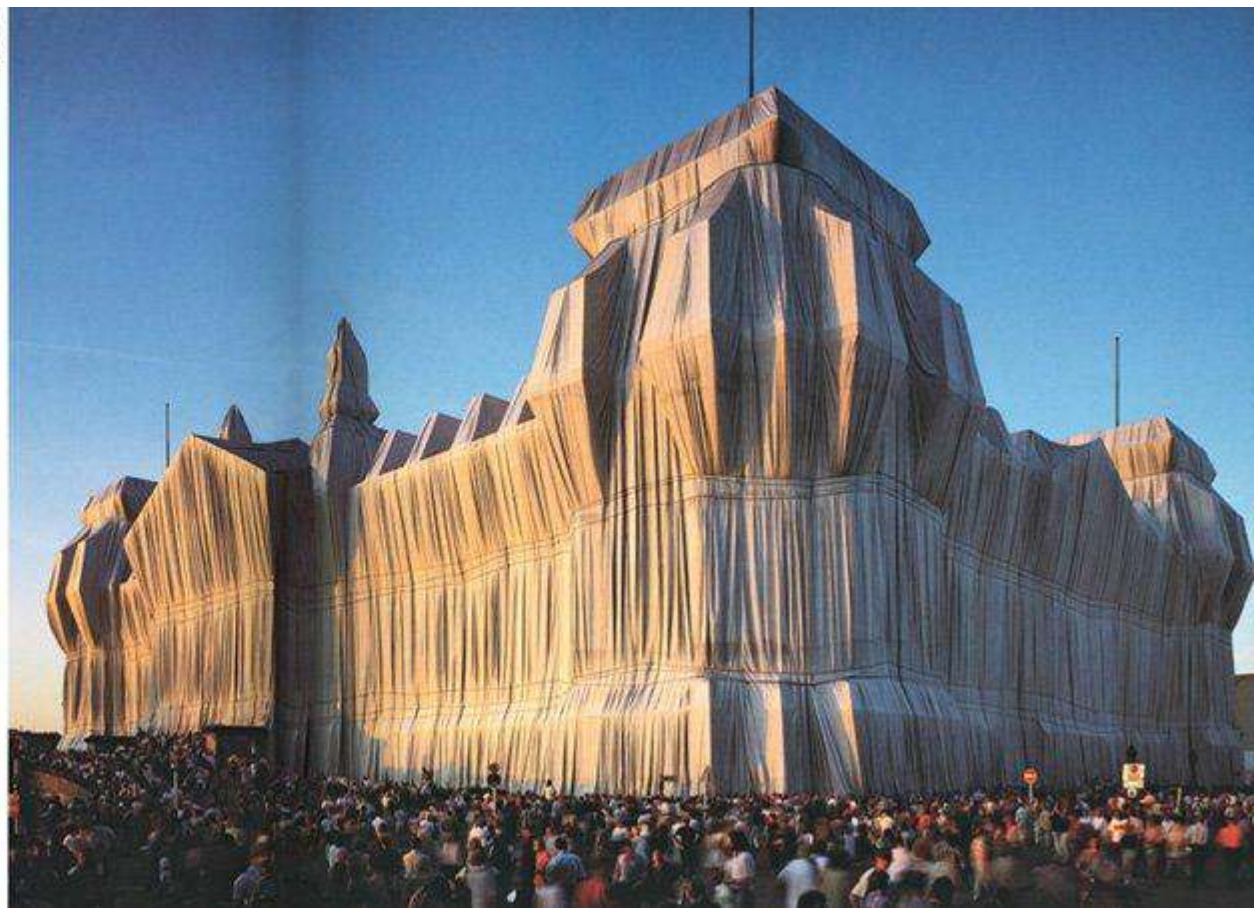
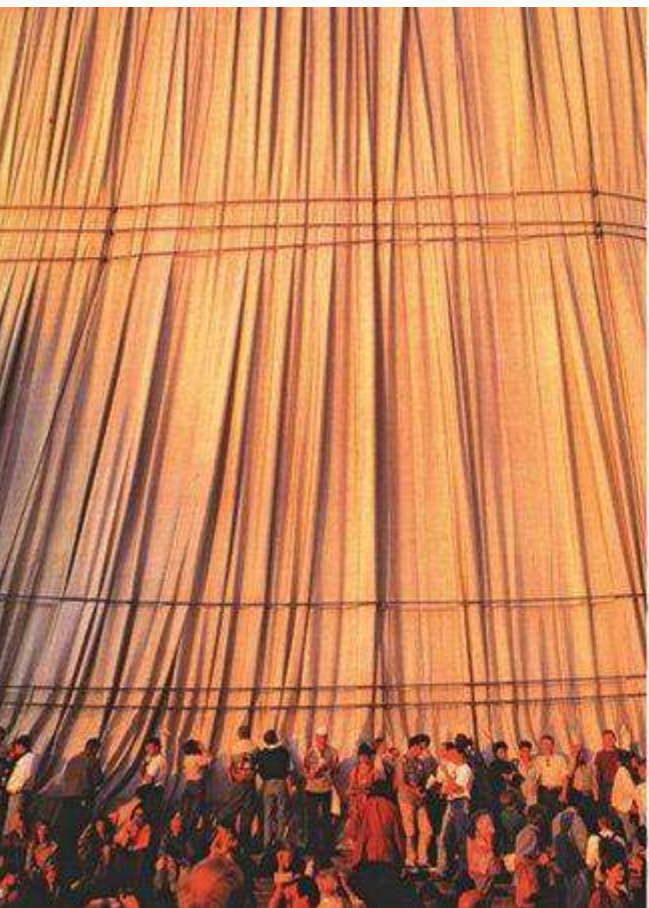
- manželé (Christo a Jeanne-Claude se setkali v říjnu 1958, když měl Christo malovat portrét matky Jeanne-Claude)
- vytvářejí nová krajinná prostředí zavedením nových prvků do krajiny (má to pomáhat lidem dívat se na věci novými očima)
- díla monumentální a dočasná, v městském i krajinném prostředí
- Pracují společně, specializují se v balení předmětů do látky, jejich díla jsou pak jen krátkodobého trvání a obohacují tedy prostředí jen dočasně. Účinkem díla pak má být samotná kampaň kolem něho
- hodně pracují s textilem
- ampaketaže= krajinné práce spočívající v balení již existujících předmětů
- někteří umělci popírali, že jejich projekty obsahují nějaký hlubší význam než bezprostřední estetický. Podle nich je účel jejich umění jednoduše vytvořit umělecká díla nebo radost a krása a vytvořit nové způsoby, jak vidět povědomé krajiny.

Železná opona

- na Rue Visconti v Paříži
- reakce na postavení Berlínské zdi v r.1961 (její napodobenina)
- zeď vysoká 4 metry postavená z prázdných barelů, zastavila v Paříži na několik hodin dopravu

zakrytý Říšský sněm v Berlíně

látkou obklopené
ostrovy

Surrounded islands -

zátoka Biscayne,
Miami, Florida

zabalený **Pont Neuf**, Paříž

- most potažený obrovskými nařasenými pruhy látky, látka měla sytě medově žlutou barvu.

deštníky (The Umbrellas), Ibaraki v
Japonsku a Kalifornie

Richard Long

- angličan
- sochařství, fotografování, malířství
- umění vytváří procházkami v přírodě + fotografuje a podrobně zapisuje (vystavuje jako součást děl)
- pěší pochody v Himaláji, v Andách, Austrálii, Japonsku, na Islandě
 - (vyšlapává čáry v trávě → fotografuje)
- geometrické základní tvary, chození a stopy
- Na svých cestách také vytváří z nalezených materiálů různé sochy a asembláže, které vyfotografuje a poté ponechá působení povětrnostních podmínek, čímž je svým způsobem vrací zpět krajině

Kruh
The Line (Himáláje)

Alpínský kruh

Stoneline

Walter de Maria

- američan
- logičnost
- ovládal i inscenaci hmoty

- **Mnichovský zeměprostor** (nerealizovaná)
vyzývá naši představivost
dlouhá šachta měla protínat navršený
kopec a zároveň zasahovat hluboko do
původní vrstvy země (dějiny a historie
země; válka a mír)

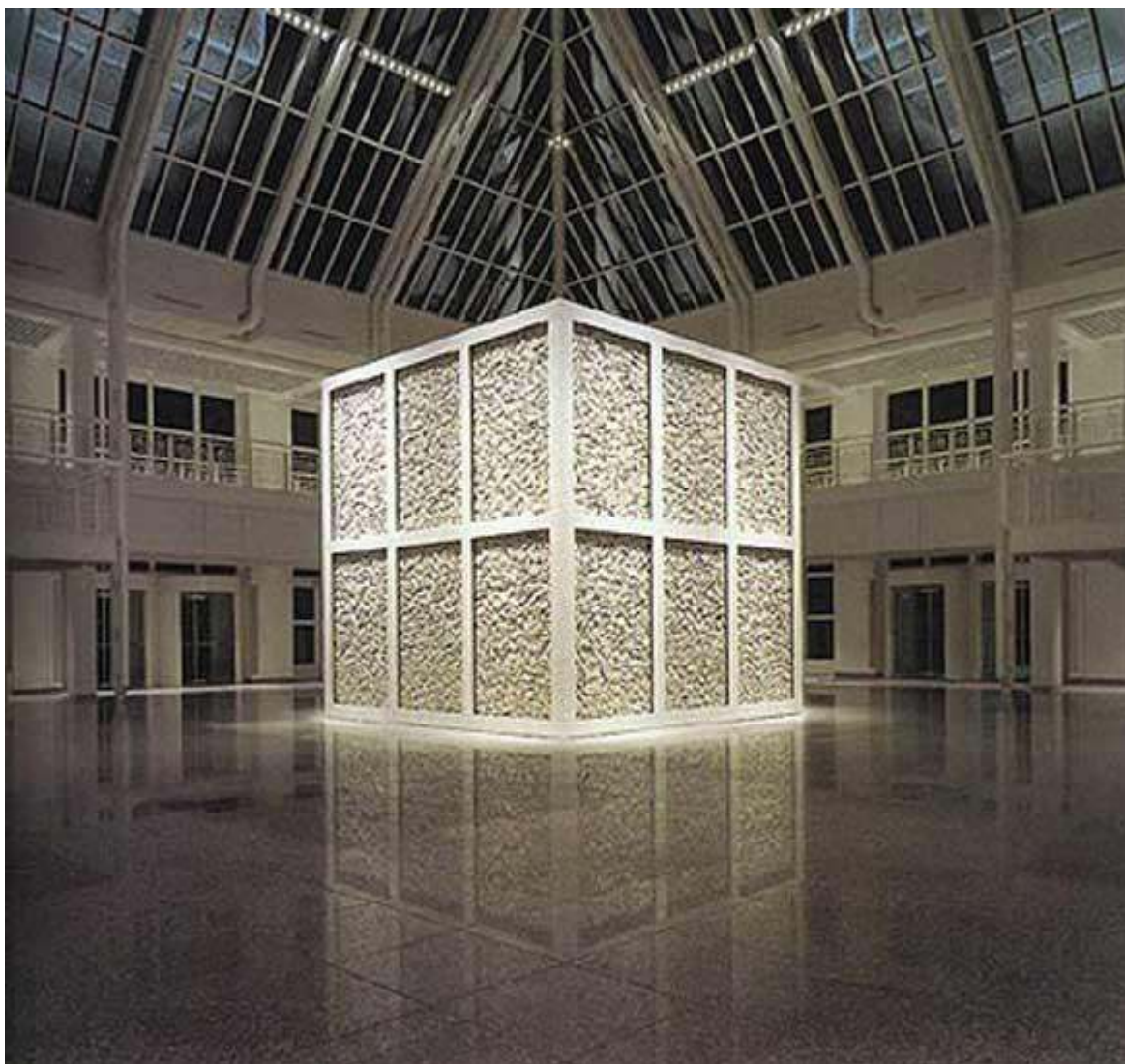

**Zem v newyorské
místnosti**
(dílo v interiéru)

Lightening field (Pole s bleskem)

- v Novém Mexiku - hlavní dílo land artu
- 400 ocelových tyčí rozestavěných tak, že tvoří mříž o rozměrech míle x kilometr
- tyče zakončeny hrotem; v době letních bouří přitahují blesky
- dramatizuje přírodu, nečas a sluneční paprsky - přesně vyměřený geometrický rituál

skulptura pěti kontinentů

- bílé úlomky horniny ze všech kontinentů ve skleněném oplocení

Mílová kresba v poušti

(Mile long drawing in
the desert)

- dvě rovnoběžné
míli dlouhé zdi
(Mojavská poušť)

Bed of Spikes -
inscenace nebezpečí

Andy Goldsworthy

- britský umělec
- kromě Anglie a Skotska vytvořil svá díla na severním pólu, v Japonsku, australském vnitrozemí a USA
- díla dočasná; vše fotografuje
- pracuje se vším, co má po ruce: větve, listí, kamení, sníh a led, rákosí a trní
- nejčastěji vytváří holýma rukama, bez jakýchkoliv technických pomůcek

Ice Ball

Stone river

Red pool

Black stone

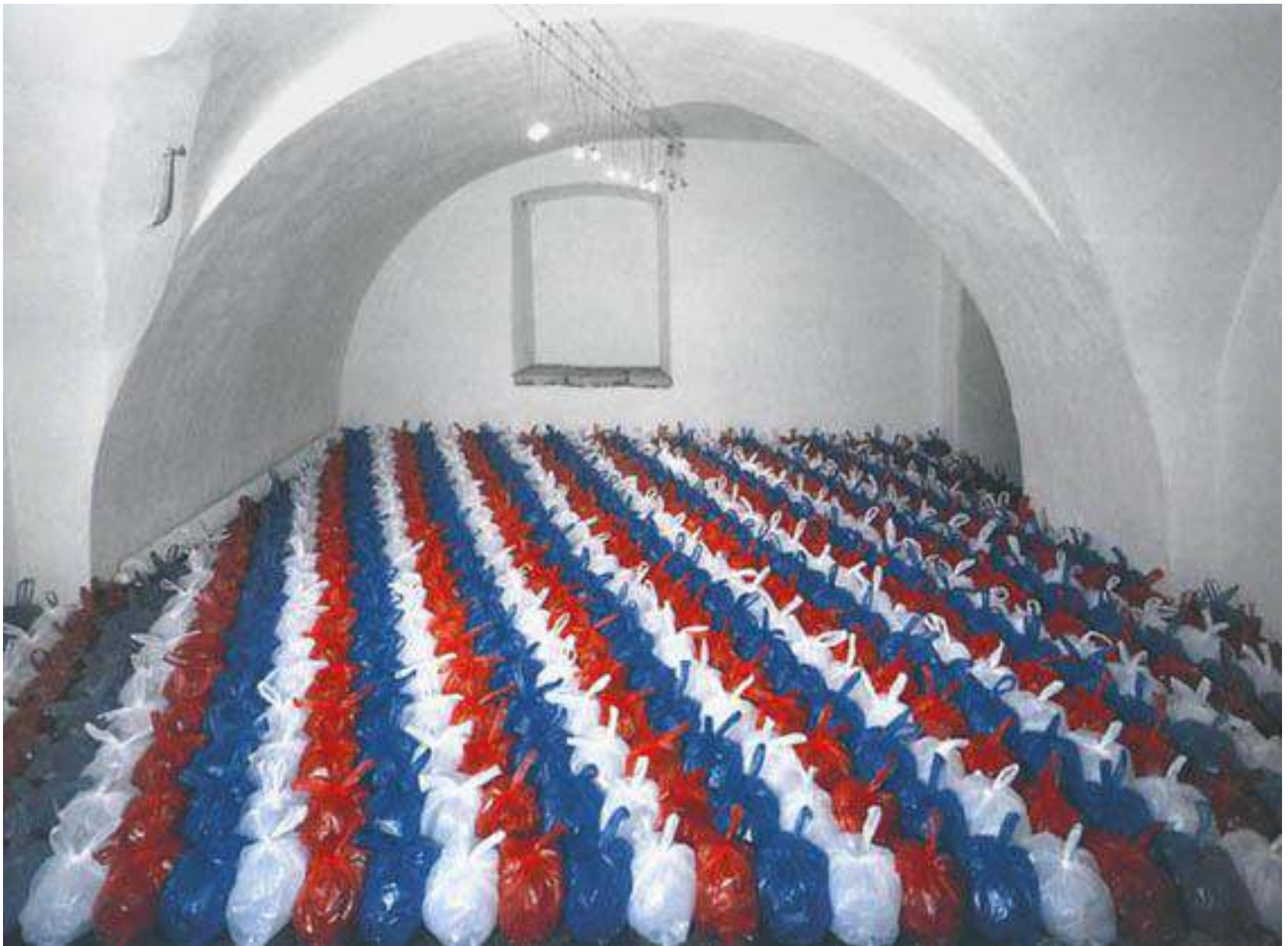
Gold rowanleaves

Ivan Kafka

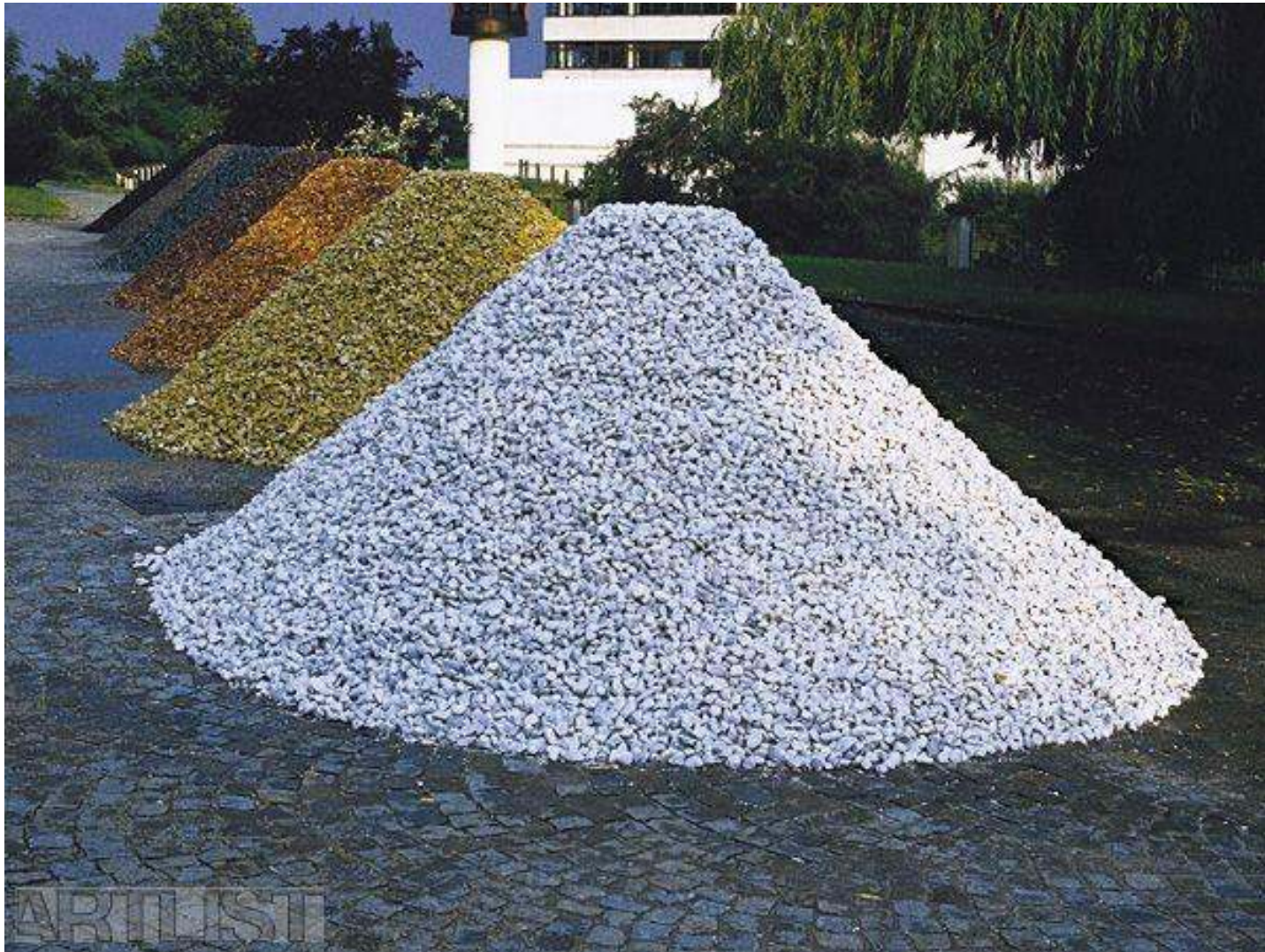
- český umělec
- vršil hlínu nebo kameny
- hledání nové identity artefaktu, který je statický a současně má potenciální schopnost pohybu
- velké instalace v krajině (předmět uvádí do nových vztahů k přírodním dějům)

**Lesní koberec pro
náhodného
houbaře**
(I – VII)

Čeští pytlíci

Sedm kamenných hromad pro Stein

Zdvojení

Výstraha z radosti

Magdalena Jetelová

- česká fotografka a výtvarnice konceptuálních projektů
- nesouměřitelnost prostorových vztahů
- pracuje s konkrétními prostory, odhaluje jejich potlačené historie a příběhy a snaží se tak o navrácení jejich zapomenuté paměti
- používá nejprve oheň, později laser
- mystifikace, matení našich smyslů, zpochybnění lidského jednání, kulturně-historické a ekologické otázky
- upoutala pozornost cyklem "židlí" a "schodů", které se proměnily v určité symboly doby

Židle sestupující po schodech

Židle

cyklus Domestikace pyramid

- projekt uskutečněný na několika místech Evropy
- nejznámější je umístění části pyramidy s lávovým povrchem do Uměleckopřmyslového muzea ve Vídni

Realizace v Šárce

- z dřevěných objektů připomínajících domy se špičatou střechou vychází červený kouř dýmovnice, tvořící kouřové objekty různých tvarů, z nichž některé připomínají tvarem Československo

Arte Povera

- =chudé umění
- Itálie
- název vymyslel Germano Celant (kurátor a kritik), pro skupinu umělců, se kterými spolupracoval
- název se vztahuje k „prostým“ / „chudým“ neuměleckým materiálům, které umělci užívali ve svých instalacích, asamblážích a performancích
- →vosk, pozlacený bronz, žula, olovo, terakota, látky, neon, ocel, plast, zelenina, živá zvířata
- díla znázorňují morální zbídačenost společnosti (akumulace materiálního bohatství)
- díla jsou skvěle vrstvená, komplexní, často extravagantní, sestavená ze smyslově výrazných materiálů
- umělci nepocházeli ze zchudlých oblastí (jižná Itálie), ale naopak z průmyslově kvetoucího severu
- arte povera bylo italskou odpovědí na všeobecnou atmosféru doby (politicky aktivní doba, revolty studentů a dělníků)
- umělci posuzovali hranice umění, rozšiřovali sortiment užívaných materiálů, zpochybňovali povahu a vymezení umění samého i jeho spol. roli
- charakteristická nečekaná spojení předmětů nebo představ, užití kontrastních materiálů, spojení minulosti s přítomností, přírody a kultury, umění a života

Giovanni Anselmo

- hlavní představitel
- tvořil asambláže (= umělecký objekt z různých předmětů spojených např. lisováním, svářením, nýtováním, vázáním)
- Turín, sopečný ostrov Stromboli
- zabývá se zkoumáním konečna / nekonečna; mikrokosmu / makrokosmu; základní zákony a přírodní síly - gravitace, napětí, magnetismus a energie
- tyto síly ukazují kombinace širokého spektra organických i anorganických látek, včetně zeleniny, vody, elektřiny, žuly, železa a plastů sešli v kombinacích
- asambláže zeleniny
- asambláže žulových bloků
- → vyjevují skryté síly, např. přitažlivost a rozklad (aktuální problémy v 60. letech v době silícího ekologického uvědomění)
- Twist – zvířecí kůže na betonovém bloku stočená dřevěnou tyčí → vytváří napětí

Žula, salát, měď, drát

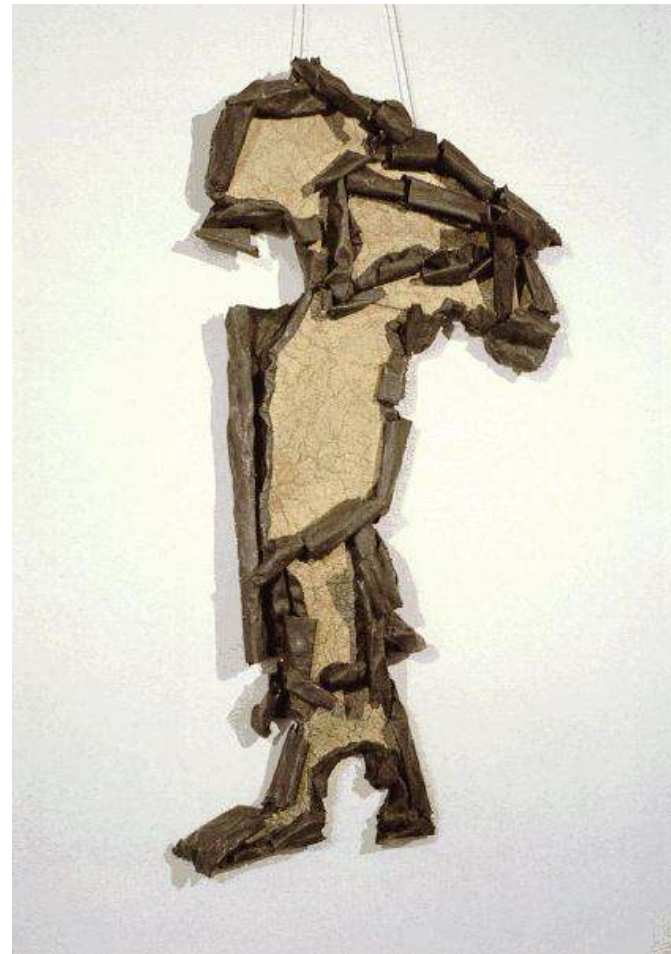
Pistoletto

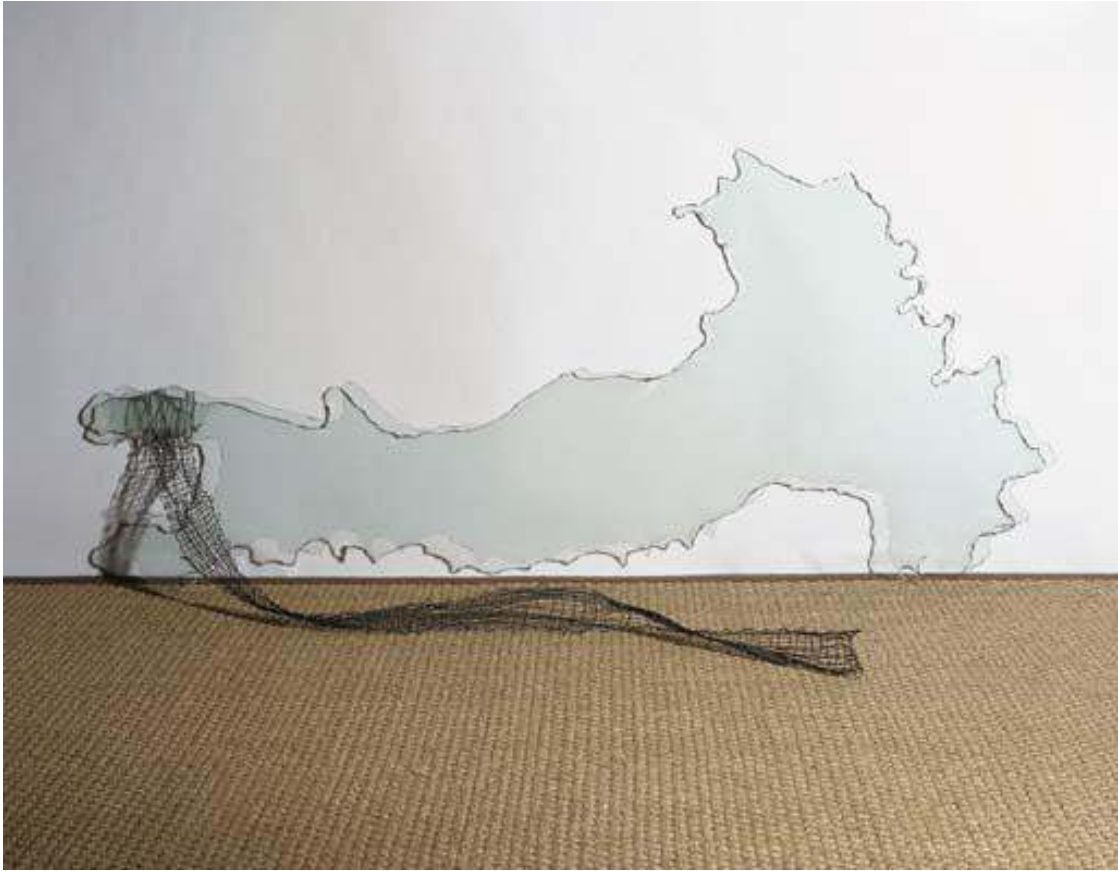
- italský malíř
- Zlatá Venuše z hadrů – sádrová replika klasické Venuše hledící na kupu hadrů
- odráží povahu italské společnosti

Luciano Fabro

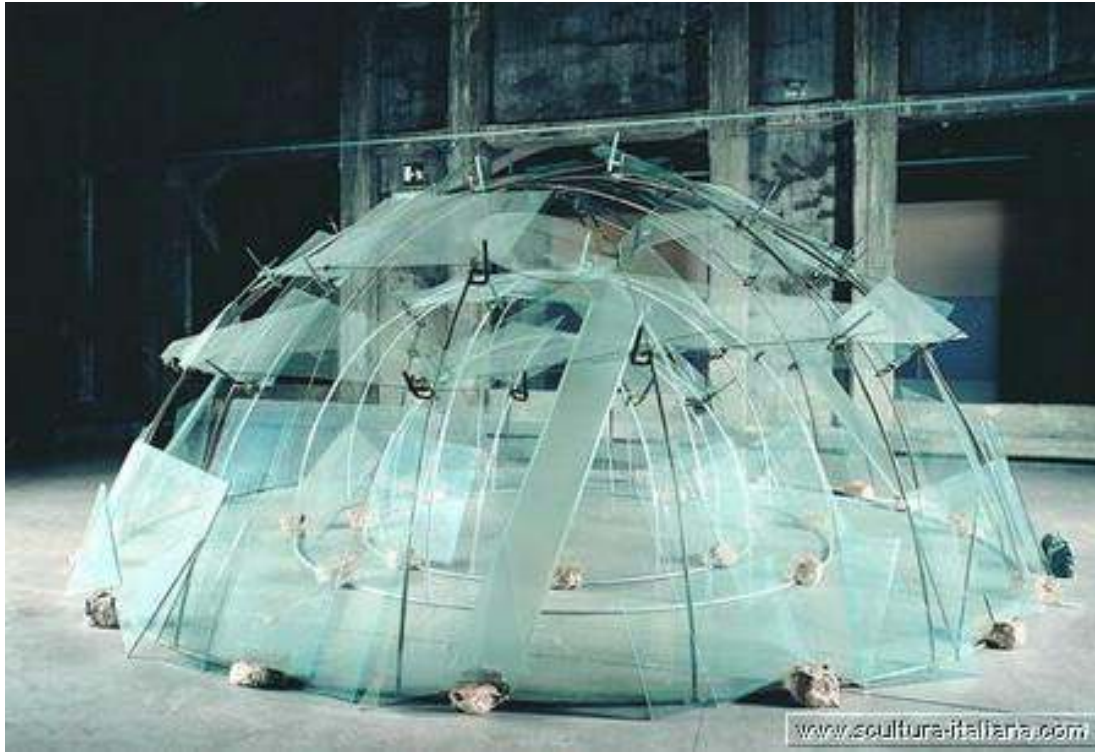
- cyklus Itálie – reliéfy italské mapy vyvedené z různých materiálů (pozlacený bronz, kůže nebo sklo) → autor věšel vzhůru nohama, aby poukázal na hospodářské a kulturní bohatství Itálie a na to, že svět se zbláznil (je vzhůru nohama)

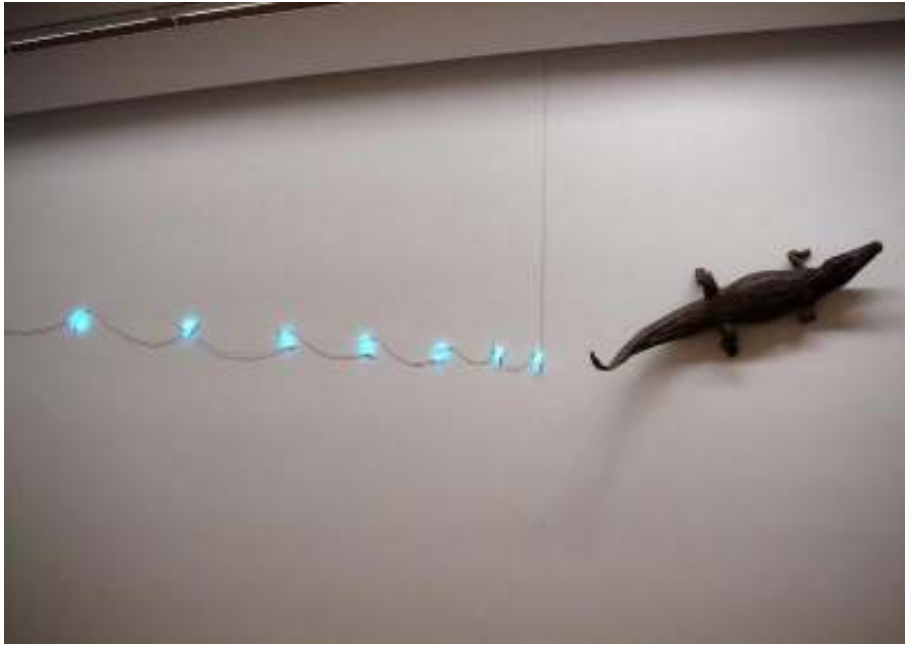

Mario Merz

- nejprve působil jako malíř směru art informel
- objekty ready-made
- jeho nejvýznamnější inovací bylo použití neonového osvětlení jako integrální součástí sochy
- známý svými iglú
- konstruuje z rozmanitých materiálů
- interpretace Iglú (různé způsoby)
 - jako odkaz na ztracenou minulost, kdy byli člověk a příroda v souladu
 - jako památník starým barbarským kmenům, které dobyly Itálii a spojily vlastní kulturu s přešlechtěnou dekadencí říma
 - jako postapokalyptická vize života po jaderné katastrofě (iglú nabízejí dokonalé obytné prostředí pro město budoucnosti)
- Iglú
- Pocta Arcimboldovi – 3 hlavní prvky: neonová světla, krokodýl a struktura založená na Fibonacciho matematické řadě (poukazuje na souvislosti nesourodých prvků)

Germano Celant

- organizátor a teoretik skupiny
- uspořádal první výstavu (1967) v galerii La Bertesca v Janově
- napsal manifest: *Arte povera: poznámky k partyzánskému vedení války*
 - zdůraznil v něm, že cílem umělců je „narušit existující kulturní orgány“ tím, že se budou zabývat hlavně fyzickými vlastnostmi uměleckých prostředků a proměnlivostí materiálů
 - jejich díla jsou chudá v tom smyslu, že jsou odproštěna od asociací uvalených tradicí
 - kniha *Arte povera*

